

بسمه تعالی

پیوست شماره ۲

اولویت ها و اقدامات مرتبط با تعهدات وزارت بهداشت در خصوص اجرای سند جیوه

بخش الف - محصولات دارای جیوه افزوده و اقدامات لازم

۱. وسایل اندازه گیری غیر الکترونیکی زیر (به استثنای وسایل اندازه گیری نصب شده در تجهیزات بزرگ یا وسایلی که برای اندازه گیری با دقت بالا به کار می رود و برای آنها جایگزین بدون جیوه مناسبی وجود ندارد):

(a) فشارسنج (برای اندازه گیری فشار هوا)

(b) رطوبت سنج

(c) مانومتر (وسیله ای برای اندازه گیری فشار)

(d) دماسنج

(e) دستگاه سنجش فشار خون

۲. مواد آرایشی حاوی جیوه بالای ۱ ppm شامل صابون و کرم های روشن کننده پوست بااستثنای مواد آرایشی مخصوص چشم که جیوه مورد استفاده در آنها به عنوان نگاهدارنده بکار رفته است و جایگزین موثر و ایمن دیگری برای آن وجود ندارد.

نکته بسیار مهم: ضرب الاجل از رده خارج کردن محصولات مورد اشاره در بند یک و دو تا سال ۲۰۲۰ می باشد. بعبارت دیگر پس از این تاریخ نباید اجازه تولید، واردات و صادرات محصول داده شود.

۳. برای برخی از محصولات دارای جیوه افزوده (مشمول ماده ۴، پاراگراف ۳ سند حقوقی) نظیر آمالگام، بایستی اقداماتی برای کاهش مرحله ای استفاده از آمالگام دندانپزشکی اتخاذ گردد. (بدون تعیین مدت زمان معین).

۴. تهیه و اجرای برنامه های آموزشی و پیشگیرانه بر مبنای اصول علمی برای شاغلین در معرض جیوه و ترکیبات جیوه ای در صنایع مورد اشاره در انکس A کنواسیون (پیوست شماره ۳) و سایر گروه های در معرض خطر نظیر دندانپزشکان و سایر کادر مربوطه.

۵. برنامه ریزی جهت ارتقاء استفاده از بهترین روش های محیط زیستی در مراکز دندانپزشکی برای کاهش جاری شدن جیوه و ترکیبات آن به آب و خاک

۶. برنامه ریزی جهت مدیریت بهینه پسماندهای حاوی جیوه در مراکز بهداشتی درمانی

بخش ب - مبادی ذینفع و ذریعہ جهت اطلاع رسانی برای مدیریت کنترل جیوه:

- شرکتها، کارگاهها و صاحبان صنایع ذینفع
- بیمارستانها، مراکز بهداشتی درمانی و دندانپزشکان
- آگاه سازی عمومی به سایر گروههای هدف از جمله آحاد جامعه
- اطلاع رسانی و نظارت بر استفاده از تکنولوژی های جمع آوری جیوه قبل از دفع به سیستم فاضلاب و مدیریت پسماند حاوی جیوه به منظور پیشگیری از آلودگی منابع آب و خاک

ضمائم کنوانسیون میانه‌ها در خصوص جیوه

ضمیمه A

محصولات دارای جیوه افزوده

مفصولات زیر از شمول این ضمیمه مستثنی هستند:

- (a) محصولات ضروری برای حفاظت غیر نظامی و کاربردهای نظامی،
- (b) محصولات برای تحقیقات و ابزارهای اندازه‌گیری دقیق (Calibration of instrumentation) که به عنوان استانداردهای مرجع، استفاده می‌شوند
- (c) در مکانهایی که امکان استفاده از جایگزین‌های بدون جیوه وجود ندارد: کلیدها و رله‌ها، لامپ‌های فلورسنت فشرده کاند سرد (CCFL)، لامپ‌های فلورسنت الکتروود خارجی (External Electrode fluorescent lamps) دارای کاربرد در نمایش الکترونیکی و دستگاههای اندازه‌گیری
- (d) محصولات مورد استفاده در آئین‌های مذهبی و سنتی
- (e) واکنش‌هایی که حاوی ترکیبات ارگانیک جیوه‌ای (Thiomersal)^۱ به عنوان نگاهدارنده هستند

پیش از: مفصولات مشمول ماده ۴، پاراگراف ۱

^۱ عناصر ضد عفونت و ضد قارح

<p>تاریخ هایی که پس از آن نباید اجازه تولید، واردات و صادرات محصول داده شود (صرب الاجل از رده خارج کردن محصول)</p>	<p>محصولات دارای جیوه افزوده</p>
<p>۲۰۲۰</p>	<p>باتری ها ، به استثنای باتری های روی - اکسید نقره حاوی کمتر از ۲٪ جیوه و باتری های روی - هوا (button zinc air batteries) حاوی کمتر از ۲٪ جیوه</p>
<p>۲۰۲۰</p>	<p>کلیدها و رله ها به استثنای خازن های با دقت بسیار بالا ، loss measurement bridges ، سوئیچ های فرکانس رادیویی موج بلند ، رله های مورد استفاده در ابزارهای نظارت و کنترل با حداکثر جیوه ۲۰ میلی گرم در هر bridge ، کلید یا رله</p>
<p>۲۰۲۰</p>	<p>لامپ های فلورسنت فشرده برای مصارف روشنایی عمومی که معادل یا کمتر از ۳۰ وات هستند و جیوه آنها بیش از ۵ میلی گرم در هر شعله لامپ می باشد</p>
<p>۲۰۲۰</p>	<p>لامپ های فلورسنت خطی (Linear Fluorescent lamps) برای مصارف روشنایی عمومی شامل :</p>
<p>۲۰۲۰</p>	<p>(a) لامپ های حاوی پودر فسفر (Triband phosphor) که معادل یا کمتر از ۶۰ وات هستند و جیوه آنها بیش از ۵ میلی گرم در هر شعله لامپ می باشد</p>
<p>۲۰۲۰</p>	<p>(b) های حاوی هالوفسفات فسفر (halophosphat phosphor) که معادل یا کمتر از ۴۰ وات هستند و جیوه آنها بیش از ۱۰ میلی گرم در هر شعله لامپ می باشد</p>
<p>۲۰۲۰</p>	<p>لامپ های بخار جیوه با فشار بالا (HPMV) برای مصارف روشنایی عمومی</p>
<p>۲۰۲۰</p>	<p>جیوه موجود در لامپ های فلورسنت دارای کاند سرد و لامپ های فلورسنت دارای کاند خارجی (CCFL & EEFL) برای نمایشگر</p>

	<p>های الکترونیکی :</p> <p>(a) لامپهای طول کوتاه (کمتر یا مساوی ۵۰۰ میلی متر) که جیوه آنها بیش از ۳/۵ میلی گرم در هر شعله لامپ می باشد</p> <p>(b) لامپهای طول متوسط (کمتر از ۵۰۰ میلی متر؛ مساوی یا کمتر از ۱۵۰۰ میلی متر) که جیوه آنها بیش از ۵ میلی گرم در هر شعله لامپ می باشد</p> <p>(c) لامپهای طول بلند (کمتر از ۱۵۰۰ میلی متر) که جیوه آنها بیش از ۱۳ میلی گرم در هر شعله لامپ می باشد</p>	۲۰۲۰
	<p>مواد آرایشی حاوی جیوه بالای ۱ پی پی ام (PPM) : قسمت در میلیون شامل صابون و کرم های روشن کننده پوست به استثنای مواد آرایشی مخصوص چشم که جیوه مورد استفاده در آنها به عنوان نگاهدارنده به کار رفته است و جایگزین موثر و ایمن دیگری برای آن وجود ندارد</p>	۲۰۲۰
	<p>آفت کش ها ، باوسیدها (مواد شیمیایی مورد استفاده جهت از بین بردن ارگانسیم های مضر برای سلامت انسان ، حیوان ، مواد و محصولات طبیعی و مصنوعی) و ضد عفونی کننده های موضعی</p>	۲۰۲۰
	<p>وسایل اندازه گیری غیر الکترونیکی زیر (به استثنای وسایل اندازه گیری نصب شده در تجهیزات بزرگ یا وسایلی که برای اندازه گیری با دقت بالا به کار می رود و برای آنها جایگزین بدون جیوه مناسبی وجود ندارد) :</p> <p>(a) فشارسنج (برای اندازه گیری فشار هوا)</p> <p>(b) رطوبت سنج</p> <p>(c) مانومتر (وسیله ای برای اندازه گیری فشار)</p> <p>(d) دماسنج</p> <p>(e) دستگاه سنجش فشار خون</p>	۲۰۲۰

مفاد ماده	محصولات دارای جیوه افزوده
<p>اقداماتی که یک عضو برای کاهش مرحله ای استفاده از آمولگام دندانپزشکی اتخاذ می نماید باید با در نظر گرفتن وضعیت داخلی آن عضو و دستور العمل های مرتبط بین المللی بوده و یک یا چند مورد از فهرست زیر را در بر داشته باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) تعیین اهداف ملی به منظور ارتقای سلامت و پیشگیری از پوسیدگی دندان و در نتیجه به حداقل رسانی ضرورت ترمیم دندان (ii) تعیین اهداف ملی به منظور به حداقل رسانی استفاده (از آمولگام دندانپزشکی) (iii) ارتقای استفاده از جایگزین های بدون جیوه مقرون به صرفه و از نظر پزشکی موثر برای ترمیم دندان (iv) ارتقای پژوهش و توسعه در زمینه مواد با کیفیت بدون جیوه برای ترمیم دندان (v) ترغیب سازمان های حرفه ای و مدارس دندانپزشکی برای آموزش و تربیت متخصصین و دانشجویان در زمینه استفاده از جایگزین های بدون جیوه ترمیم دندان و ارتقای بهترین روش های مدیریتی در این زمینه (vi) منع سیاست ها و برنامه های بیمه ای حامی استفاده از آمولگام دندانپزشکی به جای جایگزین های بدون جیوه ترمیم دندان (vii) تشویق سیاست ها و برنامه های بیمه ای حامی استفاده از جایگزین های با کیفیت آمولگام دندانپزشکی برای ترمیم دندان (viii) محدود ساخت استفاده از آمولگام دندانپزشکی به شکل محفظه ای آن (encapsulated form) (ix) ارتقای استفاده از بهترین روش های محیط زیستی در مراکز دندانپزشکی برای کاهش جاری شدن جیوه و ترکیبات آن به آب و خاک 	<p>آمولگام دندانپزشکی</p>

B ضمیمه

فرایندهای تولیدی که در آنها جیوه و ترکیبات آن استفاده می شود

بخش I : فرایندهای مشمول ماده ۵ ، پاراگراف ۲

ضرب الاجل پایان استفاده	فرایندهای تولیدی که در آنها جیوه و ترکیبات آن استفاده می شود
۲۰۲۵	تولید کلرآکالی
۲۰۱۸	تولید acetaldehyde که در آن جیوه و ترکیبات جیوه به عنوان کاتالیزور استفاده می شود

بخش II : فرایندهای مشمول ماده ۵ ، پاراگراف ۳

مفاد ماده	فرایندی که جیوه در آن استفاده می شود
اقدامات زیر باید توسط اعضا اتخاذ شود لیکن صرفا به این اقدامات محدود نباشد : ۲۰۲۰ (i) کاهش ۵۰ درصدی مصرف جیوه در هر واحد تولیدی تا سال ۲۰۲۰	تولید مونومر ^۲ وینیل کلراید

^۲ دائرة المعارف بریتانیکا در مورد مونومر چنین می گوید : مولکولی از هر دسته ترکیبات (اغلب ارگنیک) که می تواند با مولکول های همانند خود یا از نوع دیگر واکنش دهد و تشکیل مولکول های بسیار بزرگ یا پلیمر را بدهد. خاصیت و ویژگی اساسی مونومر چندگانه واکنش دادن آن است ، مونومر دارای قابلیت شکل دادن ترکیبات شیمیایی با حداقل دو مولکول مونومر دیگر است .

<p>در مقایسه با مصرف سال ۲۰۱۰</p> <p>(ii) تقویت اقداماتی در جهت کاهش اتکاء به جیوه حاصل از معادن اولیه</p> <p>(iii) اتخاذ اقداماتی در جهت کاهش انتشار و جاری شدن جیوه به محیط زیست</p> <p>(iv) حمایت از پژوهش و توسعه در زمینه کاتالیزورها و فرایندهای بدون جیوه</p> <p>(v) پنج سال پس از این که کنفرانس اعضاء تصمیم گرفت (استفاده از) کاتالیزورهای بدون جیوه در فرایندهای موجود از نظر فنی و اقتصادی ممکن است، دیگر نباید اجازه استفاده از جیوه وجود داشته باشد</p> <p>(vi) بر اساس ماده ۲۱، (اعضا) باید گزارش تلاش های خود در زمینه تهیه و یا شناسایی جایگزین ها و زمانبندی عدم استفاده از جیوه را به کنفرانس اعضاء ارائه نمایند.</p>	
<p>اقدامات زیر باید توسط اعضا اتخاذ شود لیکن صرفاً به این اقدامات محدود نباشد:</p> <p>(i) اقداماتی برای کاهش مصرف جیوه با هدف زمانبندی برای عدم استفاده این محصول در اسرع وقت ممکن و ظرف ۱۰ سال از لازم الاجرا شدن کنوانسیون</p> <p>(ii) کاهش انتشار و جاری شدن جیوه در هر واحد تولیدی به میزان ۵۰ درصد در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال ۲۰۱۰</p> <p>(iii) ممنوعیت استفاده از جیوه تازه از معادن اولیه</p> <p>(iv) حمایت از پژوهش و توسعه در زمینه فرایندهای بدون جیوه</p>	<p>مقیاسیت یا اثربخشی سدیدیم یا پتاسیم</p>

<p>(v) پنج سال پس از این که کنفرانس اعضاء تصمیم گرفت (تاسیس یا ادامه فعالیت) فرایندهای بدون جیوه از نظر فنی و اقتصادی ممکن است ، دیگر نباید اجاره استفاده از جیوه وجود داشته باشد</p> <p>(vi) بر اساس ماده ۲۱، (اعضا) باید گزارش تلاش های خود در زمینه تهیه و یا شناسایی جایگزین ها و زمانبندی عدم استفاده از جیوه را به کنفرانس اعضاء ارائه نمایند.</p>	<p>تولید پلی اورتان با استفاده از کاتالیزورهای حاوی جیوه</p>
<p>اقدامات زیر باید توسط اعضا اتخاذ شود لیکن صرفاً به این اقدامات محدود نباشد:</p> <p>(i) اقداماتی برای کاهش مصرف جیوه با هدف زمانبندی برای عدم استفاده این محصول در اسرع وقت ممکن و ظرف ۱۰ سال از لازم الاجرا شدن کنوانسیون</p> <p>(ii) تقویت اقداماتی در جهت کاهش اتکاء به جیوه حاصل از معادن اولیه</p> <p>(iii) اتخاذ اقداماتی در جهت کاهش انتشار و جاری شدن جیوه به محیط زیست</p>	

پلی اورتان یک پلیمر ترموست Thermoset میباشد که از ترکیب متیلن دی ایزوسانات با پلی اول ها و برخی افزودنی های شیمیایی دیگر پدید می آید. با انتخاب این افزودنی ها و تغییر شرایط شیمیایی و فیزیکی فرایند واکنش، میتوان خواص گوناگونی را برای کاربردهای متنوعی به وجود آورد. همین ویژگی پلی اورتان باعث گسترش کاربرد آن در بخشهای مختلف زندگی شده است. این پلیمر به دلیل hygienic بودن به فرم اسفومر در ساخت روکشهای مخازن، نقاله ها و بسته بندی در صنایع غذایی و دارویی، ساخت دستکشها، پوششها و سایر تجهیزات جراحی و اتاق عمل، قلب و سایر اعضای مصنوعی و... کاربردهای فراوانی دارد. همچنین شکل اسفنجی آن در تولید میلمان ، تخت خواب، موکت و کفپوش و... به صورت گسترده استفاده می شود. در صنایع اتومبیل نیز از فوم نرم (foam flexible) و فوم اینتگرال (foam Integral skin) در ساخت قطعات ترم داخلی خودرو نظیر صندلی ها، قریبک فرمان، دستگیره ها و... و به صورت structural foam در ساخت قطعاتی نظیر سپر خودرو استفاده می شود. امروزه رنگها و پوششهای شد خورده گی پلی اورتان نیز با توجه به عمر و دوام بسیار بالای آنها گسترش بسیاری یافته اند. فرم دیگری از این مواد که به فوم سخت (foam Rigid) مشهور میباشد در صنایع تیرید و ساختمان به عنوان عایق حرارتی به صورت وسیع مورد مصرف قرار میگیرد که اختصاراً به آن PUR rigid foam اطلاق میشود. این عایق از بنوا استخراج، با توجه به اینکه بهترین ماده الی عایق شناخته شده میباشد به صورت ویژه مورد توجه صنعت ساختمان قرار گرفت و پیشرفتهای بسیاری نیز در راستای بهبود خواص آن تا کسوف صورت پذیرفته است.

http://stiran.com/index.php?option=com_content&task=view&id=31&Itemid=114

	<p>(IV) حمایت از پژوهش و توسعه در زمینه کاتالیزورها و فرایندهای بدون چپوه</p> <p>(V) بر اساس ماده ۴۱ (اعضا) باید گزارش تلاش های خود در زمینه تهیه و یا شناسایی جایگزین ها و زمانبندی عدم استفاده از چپوه را به کنفرانس اعضا ارائه نمایند.</p> <p>پاراگراف ۶ از ماده ۵ نباید بر این فرایند تولیدی اعمال شود</p>
--	---

ضمیمه C

معادن طلاي حرفه ای و کوچک

برنامه های اجرام ملی

۱. هر کشوری که مشمول مفاد پاراگراف ۳ ماده ۷ می باشد باید در برنامه اقدام ملی خود موارد ذیل را مد نظر قرار دهد :
 - (a) اهداف ملی و اهداف کاهش
 - (b) اقداماتی به منظور حذف :
 - (i) فرایند آمولگاماسیون معدنی^۴
 - (ii) سوزاندن آمولگام یا آمولگام پردازش شده در فضای باز
 - (iii) سوزاندن آمولگام در اماکن مسکونی
 - (iv) تصفیه سیانید موجود در رسوبات، سنگ معدن یا پسماندی که جیوه به آن اضافه شده است بدون این که این جیوه ابتدائاً خارج گردد
(Cyanide leaching in sediment, ore or tailing to which mercury has been added without first removing the mercury)

- (c) برداشتن گام هایی برای تسهیل ضابطه مندی و قانونمند عمل نمودن معادن طلاي حرفه ای و کوچک
- (d) انجام برآوردهای پایه ای از میزان جیوه مصرفی و روش های مرتبط مورد استفاده در معادن طلاي حرفه ای و کوچک و فرایندی که در این زمینه در سرزمین دولت عضو انجام می شود .

⁴ **amalgamation process** : a method to extract gold and silver from ores. The ore is crushed and treated with mercury, in which the metal dissolves. The amalgam is heated and the mercury evaporates, leaving pure gold or silver. The process has been criticized as an environmental and occupational threat due to the extreme toxicity of mercury.

<http://www.infoplease.com/encyclopedia/science/amalgamation-process.html>

- e) اتخاذ استراتژی‌های جهت کاهش انتشار و جاری شدن جیوه و قرار گرفتن در معرض آن در معادن طلای حرقه‌ای و کوچک و فرایند مربوطه از جمله از طریق روش‌های بدون جیوه
- f) اتخاذ استراتژی‌های برای مدیریت تجارت و پیشگیری از انحراف جیوه و ترکیبات آن، با منشاء داخلی یا خارجی، به منظور استفاده در معادن طلای حرقه‌ای و کوچک و فرایند مربوطه
- g) استراتژی‌هایی برای مشارکت ذینفعان در اجرا و تداوم تهیه برنامه اقدام ملی
- h) اتخاذ یک استراتژی سلامت عمومی برای معدن کاران طلای حرقه‌ای و کوچک و گروه‌های مربوط به آنها که در معرض جیوه قرار دارند. این استراتژی باید دربردارنده اطلاعات سلامت، آموزش مراقبت‌های بهداشتی کارگران و اطلاع‌رسانی از طریق مراکز بهداشتی باشد.
- i) اتخاذ استراتژی‌هایی برای پیشگیری از آسیب دیدن افراد و گروه‌های آسیب‌پذیر به ویژه کودکان و زنان در سن داشتن کودک، مخصوصاً زنان باردار به دلیل قرار گرفتن در معرض جیوه مصرفی در معادن طلای حرقه‌ای و کوچک
- j) اتخاذ استراتژی‌هایی برای ارائه اطلاعات به معدن کاران معادن طلای حرقه‌ای و کوچک و اقشار و گروه‌های تحت تاثیر (جیوه)
- k) تهیه یک برنامه برای اجرای برنامه اقدام ملی

۲) اعضا می‌توانند در برنامه اقدام ملی خود، استراتژی‌های تکمیلی (علاوه بر موارد فوق) را برای دستیابی به اهداف خود بگنجانند که از آن جمله می‌توان به معرفی یا به کارگیری، استانداردهایی برای فعالیت معادن طلای حرقه‌ای و کوچک و مکانیسم‌های مبتنی بر بازار یا ابزارهای بازار یابی در آنها اشاره نمود.

ضمیمه D

فهرست منابع انتشار جیوه و ترکیبات آن در فضا

طبقه بندی منابع :

- نیروگاههای با سوخت ذغال سنگ
- بویلرها (دیگ های بخار) صنعتی با سوخت ذغال سنگ
- فرایندهای ذوب و roasting مورد استفاده در تولید فلزات غیر آهنی^۶
- تاسیسات زیاله سوز
- تاسیسات تولید سیمان کلینکر^۷

^۶ عملیات حرارت دادن سنگهای سولفیدی در هوا برای تبدیل آنها به مواد اکسیدی را گویند. این عملیات برای ترکیبات دارای آنتیمون و آرسنیک نیز بکار می رود.

^۷ http://www.mozabelectric.com/index.php?option=com_content&view=article&id=307:60-----&catid=61:1391-12-02-13-45-40

^۸ در این ضمیمه منظور از فلزات غیر آهنی (non-ferrous metals) ، سرب ، روی ، مس و طلائی صنعتی می باشد.

^۹ اساسا سیمان با آسیاب نمودن مواد خام از قبیل سنگ و آهک و الومینا و سیلیسی که به صورت خاک رس و یا سنگهای رسی وجود دارد و مخلوط نمودن آنها با نسجهای معین و با حرارت دادن در کوره‌های دوار تا حدود

۱۴۰۰ درجه سانتی گراد بدست می آید. در این مرحله ، مواد در کوره تبدیل به گلوله‌های تقریبا سیاه رنگی می‌شوند که کلینکر نامیده می‌شود. کلینکر پس از سرد شدن ، با مقداری سنگ گچ به‌منظور تنظیم گیرش ، مخلوط و آسیاب

شده و پودر خاکستری رنگی حاصل می‌شود که همان سیمان پرتلند است. با توجه به نوع و کیفیت مواد خام ، سیمان با دو روش عمده تر و خشک تولید می‌شود، ضمن اینکه روشهای دیگری نیز وجود دارد البته امروزه عموما از روش

خشک در تولید سیمان استفاده می‌شود، مگر در مواردی که مواد خام ، روشن تر را ایجاد کنند زیرا در روش خشک ، انرژی کمتری برای تولید مورد نیاز است.

<http://www.civils88.blogfa.com/post-35.aspx>

شماره ۴۷۲۴/۵۴۷۷

۱۳۹۴/۵/۳۰

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۴۰۳۸/۳۱۳۹۵ مورخ ۱۳۹۲/۷/۲۵ در اجرای اصل یکمصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون تصویب کنوانسیون میناماتا در مورد جیوه که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۸ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می‌گردد.

شماره ۴۸۴۴۶

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

۱۳۹۴/۷/۱۱

سازمان حفاظت محیط زیست

لایحه تصویب کنوانسیون میناماتا در مورد جیوه

ماده واحده - کنوانسیون میناماتا در مورد جیوه، مورخ ۲۰۱۳/۱۰/۱۰ میلادی (۱۳۹۲/۷/۱۸ هجری شمسی) مشتمل بر سی و پنج ماده و پنج پیوست (به شرح پیوست) تصویب و به دولت جمهوری اسلامی ایران اعزازه داده می‌شود لسان تصویب را نزد امین استناد تودیع نماید.

توضیح - سازمان حفاظت محیط زیست مسئول اجرای کنوانسیون می‌باشد و تغییر آن بر عهده دولت است.

توضیح ۲ - رعایت اصل یکمصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای ارجاع هرگونه اختلاف به داوری در اجرای ماده (۲۵) کنوانسیون و رعایت اصل هفتم و هشتم (۷۷) قانون اساسی در هرگونه اصلاح کنوانسیون یا پیوست‌های آن در اجرای مواد (۲۶) و (۲۷) کنوانسیون، الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحیم

کنوانسیون میناماتا در مورد جیوه

اعضای این کنوانسیون

با تصدیق این مطلب که جیوه یک ماده شیمیایی است که نگرانی جهانی را به حاضر دانسته و وسیع انتقال، پایداری در محیط زیست در ارتباط با انسان، توان آن در اثبات زستی در بوم سازگان و اثرات منفی مهم آن بر سلامت بشر و محیط زیست معضوف خود ساخته است.

با یادآوری تصمیم شماره ۲۵/د مورخ ۲۰ مورخ ۲۰۰۹ (۱۳۸۷/۱۲/۲) شورای حکام برنامه محیط زیست سازمان ملل متحد برای شروع اقدام با یادآوری بند (۲۲۱) سند پرونده فراغتهایی (کنفرانس) توسعه پایدار سازمان ملل متحد نام «پنجاهی که ما می‌خواهیم» که نتیجه‌های موفق از مذاکرات درخصوص سند اثرآموز جهانی در مورد جیوه است که مربوط به خطرات آن برای سلامت انسان و محیط زیست است.

با یادآوری تأیید مجدد اصول اعلامیه ریو در مورد محیط زیست و توسعه توسط فراغتهایی توسعه پایدار سازمان ملل متحد از جمله به‌ویژه مسؤولیت‌های مشترک اما متمایز و تصدیق شرایط و توانایی‌های مربوط به دولت‌ها و نیز به اقدام جهانی.

با آگاهی از نگرانی‌های بهداشتی به ویژه در کشورهای در حال توسعه، ناشی از قرارگیری در معرض جیوه جمعیت آسیب‌پذیر، ویژه زنان، کودکان و از طریق تنه، نسلهای آتی!

با توجه به آسیب‌پذیری‌های خاص بوم‌سازگان‌های قطب شمال و جوامع بومی به دلیل بررگسای زستی جیوه و آلودگی غذاهای سنی و نگرانی در مورد جوامع بومی و به طور کلی تر در ارتباط با اثرات جیوه.

با تصدیق درسیهای اساسی از بیماری میناماتا، به ویژه اثرات جدی بهداشتی و زیست‌محیطی ناشی از آلودگی جیوه، و نیز به حصول اطمینان از مدیریت مناسب جیوه و جلوگیری از چنین رویدادهایی در آینده.

با تأکید بر اهمیت حمایت‌های مالی، فنی، فراوری، و ظرفیت‌سازی، به ویژه برای کشورهای در حال توسعه و کشورهای - اقتصاد در حال گذار به منظور تقویت توانایی‌های ملی مدیریت جیوه و ارتقای اجرای مؤثر کنوانسیون.

همچنین با تصدیق فعالیت‌های سازمان بهداشت جهانی در حفاظت از سلامت انسان در ارتباط با جیوه و نقش موافقتنامه‌های زیست‌محیطی چندجانبه مربوط به ویژه

در اجرای اصل یکمصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون تصویب کنوانسیون میناماتا در مورد جیوه» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجده مردادماه ۱۳۹۴/۵/۳۰ در تاریخ ۱۳۹۴/۵/۳۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۴۷۲۴/۵۴۷۷ مورخ ۱۳۹۴/۵/۳۰ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

با توجه به اصل یکمصد و بیست و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اجرای معاد کنوانسیون محیط زیست به انجام شرفیبات امضاء شد، نزد امین استناد و ترتیبات مندرج در ماده (۳۱) کنوانسیون می‌باشد.

رئیس جمهور - حسن روحانی

کنوانسیون بازنه درباره کنترل انقراضات برون‌مرزی مواد زیاده‌رسان بخش و دفع آنها و کنوانسیون روزنامه در مورد امین اعلام رعایت فنی برای برخی مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین‌المللی. با تصدیق اینکه این کنوانسیون و دیگر موافقتنامه‌های بین‌المللی در زمینه محیط‌زیست و تجارت مواد خطرناک متقابل هستند.

با تأکید بر اینکه هیچ چیز در این کنوانسیون برای تأثیر بر حقوق و تعهدات برگرفته هر عضو از هر موافقتنامه بین‌المللی موجود در نظر گرفته نشده است.

با درک اینکه محتویات اسناد فوق برای ایجاد یک سلسله مراتب میان این کنوانسیون و سایر اسناد بین‌المللی در نظر گرفته شده‌اند.

با توجه به اینکه هیچ چیز در این کنوانسیون مانع از اتخاذ اقدامات اضافی ناخوبی یک عضو طبق مفاد این کنوانسیون در تلاش برای حفاظت از سلامت انسان و محیط‌زیست در قبال قرار گرفتن در معرض جیوه طبق دیگر تعهدات آن عضو به موجب حقوق بین‌الملل حاکم نمی‌گردد.

به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱ - هدف

هدف این کنوانسیون حفاظت از سلامت انسان و محیط زیست از انتشار و راهسازی جیوه و ترکیبات جیوه از منابع انسان‌ساز است.

ماده ۲ - تعاریف

از نظر این کنوانسیون: الف - «ممن‌کاری طلاق مقیاس کوچک و سنجش مقدماتی (آریزالی)» به معنی معنی‌گاری طلا است که توسط یک فرد یا مؤسسه کوچک با سرمایه‌گذاری و تولید محدود انجام می‌شود.

ب - «بهترین فنون در دسترس» به معنی فنی است که بیشترین اثر را بر جلوگیری و در صورت عدم امکان، در کاهش انتشار و راهسازی جیوه به هوا، آب و خاک و همچنین بر تأثیرات چنین انتشار و راهسازی بر محیط زیست منظور کلی، به توجه به ملاحظات اقتصادی و فنی برای یک عضو مشخص با تأسیسات مشخص در سرزمین آن عضو دارد، در این زمینه:

آ - «بهترین» به معنی مؤثرترین در دستیابی به سطح کلی آلاینده در حفاظت از محیط زیست به طور کلی است.

آد - فنون «در دسترس» در مورد یک عضو مشخص با تأسیسات مشخص در سرزمین آن عضو به معنی فنی هستند که در سطحی توسعه یافته‌اند که به آن عضو اجازه اجراء در یک بخش صنعت مربوط به موجب شرایط فنی و اقتصادی پایدار و مناسب با توجه به هزینه‌ها و منافع را بدهد، خواه این فنون در سرزمین آن عضو مورد استفاده قرار گیرند یا بگیرند، یا توسعه داده شوند یا بشوند، آن فنون طبق آنچه که آن عضو تعیین نموده در دسترس‌گزار با تأسیسات قرار گیرد؛ و

ک - «فنون» به معنی فناوری‌های مورد استفاده، شیوه‌های عملیاتی و روش‌های طراحی، ساخت، نگهداری، بهره‌برداری و جرح سازی از خط تأسیسات است.

پ - «بهترین شیوه‌های زیست محیطی» به معنی کاربرد ترکیبی از مناسب ترین راهبردها و اقدامات کنترلی زیست محیطی است.

ت - «جیوه» به معنی عنصر جیوه (عناصر) با شماره اتم شش شصت و یک (۶۰) است.

ث - «ترکیب جیوه» به معنی هر ماده شامل امپهای جیوه و یک یا چند اتم از عناصر شیمیایی دیگر است که تنها با واکنش‌های شیمیایی می‌تواند به ترکیبات مختلف تفکیک گردد.

ج - «محصولات حاوی جیوه» به معنی یک محصول یا چیزی از محصول است که حاوی جیوه یا ترکیبات جیوه هستند که عمدتاً به آن اضافه شده‌اند.

چ - عضو عبارت از یک دولت یا سازمان همکاری اقتصادی منطقه‌ای است که رضایت خود را برای التزام به این کنوانسیون اعلام کرده‌است و کنوانسیون در مورد آن لازم‌الاجراء است.

خ - اعضای حاضر و رأی دهنده به معنی اعضای حاضر و رأی‌دهنده مثبت یا منفی در نشست اعضاء است.

ح - معدن‌کاری مقدّماتی جیوه به معنی معدن‌کاری است که در آن ماده اصلی مورد کاوش، جیوه است.

د - سازمان همکاری اقتصادی منطقه‌ای «به معنی سازمانی است که توسط دولتهای حاکم در یک منطقه مشخص ایجاد شده است و کشورهای عضو آن در رابطه با موضوعاتی که این کنوانسیون ناظر بر آنها است، به آن سازمان صلاحیت داده‌اند و به آن اختیار داده شده است تا طبق مقررات داخلی خود برای امضاء، تصدیق، پذیرش، تصویب یا الحاق به کنوانسیون اقدام نماید.

ذ - «استفاده مجاز» به معنی هرگونه استفاده عضو از جیوه یا ترکیبات جیوه طبق این کنوانسیون، شمول اما نه محدود به استفاده‌های طبق مواد (۲)، (۳)، (۴)، (۵)، (۶) و (۷) است.

ماده ۳- منابع تأمین جیوه و تجارت آن

۱- از نظر این ماده:

الف - اشاره به «جیوه» شامل ترکیبات جیوه با سایر مواد از جمله البزهای جیوه، با غلظت جیوه حداقل نود و پنج درصد (۹۵٪) وزنی است، و

ب - «ترکیب جیوه» به معنی کلرید جیوه (۱) (به عنوان جیوه سفید نیز شناخته می‌شود)، اکسید جیوه (۲)، سولفات جیوه (۳)، نیترات جیوه (۴)، سیسمب و سولفید جیوه است.

الف - هدف این ماده نباید در موارد زیر اعمال شود:

الف - مقادیر جیوه یا ترکیبات آن که برای استفاده در تحقیقات در مقیاس آزمایشگاهی یا به عنوان یک استاندارد مرجع هستند؛ یا

ب - مقادیر بسیار ناچیز طبیعی جیوه یا ترکیبات جیوه موجود در محصولات مانند فلزات غیر جیوه‌ای، سنگ معدن، یا محصولات معدنی از جمله ذغال‌سنگ، یا محصولات مشتق از این مواد، و مقادیر بسیار ناچیز ناخواسته در محصولات شیمیایی؛ یا

پ - محصولات حاوی جیوه

د - هر عضو نباید اجازه انجام معدن‌کاری مقدماتی جیوه را از تاریخ لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون برای آن، در حال ابراء نمی‌باشد، در سرزمین خود صادر کند.

ه - هر عضو باید اجازه انجام معدن‌کاری مقدماتی جیوه در سرزمین خود را که در تاریخ لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون برای آن، در حال ابراء بوده است، تنها برای یک دوره حداکثر پانزده ساله پس از آن تاریخ صادر کند، در طی این مدت، جیوه حاصل از این معدن‌کاری باید تنها در تولید محصولات حاوی جیوه طبق ماده (۴)، در فرآیندهای تولید طبق ماده (۵) استفاده شود، یا طبق ماده (۱۱) با استفاده از عملیاتی که به فرآوری، بازیافت، تعمیر، استفاده مستقیم یا استفاده‌های جایگزین منجر نمی‌شود، امحاء شود.

ش - هر عضو باید:

الف - برای شناسایی البزهای فردی یا بیش از پنجاه تن جیوه یا ترکیبات جیوه، همچنین منابع تولید البزهای جیوه یا تولید سالانه بیش از ده تن که در داخل سرزمین آن عضو قرار دارد تلاش کند.

ب - چنانچه عضو مشخص نماید که جیوه اضافی ناشی از الزامات تأسیسات کلر قلیایی در دسترس است، اقدام لازم را اتخاذ نماید تا اطمینان حاصل شود امحاء این جیوه طبق دستورالعمل‌های مدیریت صحیح زیست محیطی موضوع جزء (الف) بند (۳) ماده (۱۱)، با استفاده از عملیاتی که به فرآوری، بازیافت، تعمیر، استفاده مستقیم یا استفاده‌های جایگزین منجر نمی‌شود.

۶ - هر عضو نباید اجازه انجام صادرات جیوه را صادر کند به جز:

الف - به عضو که به یک عضو صادرکننده اعلام رضایت کتبی نموده است و تنها برای اهداف زیر:

۱- استفاده مجاز برای کشور واردکننده به موجب این کنوانسیون؛ یا

۲- ذخیره نمودن موقت صحیح زیست محیطی طبق ماده (۱۰)؛ یا

ب - به یک کشور غیرعضو که به یک عضو صادرکننده اعلام رضایت کتبی نموده است از جمله گواهینامه‌ای که بیانگر آن است که:

۱- کشور غیرعضو در حال انجام اقداماتی برای حصول اطمینان از حفاظت از سلامت انسان و محیط زیست و اطمینان از رعایت مفاد مواد (۱۰) و (۱۱) توسط آن عضو است؛ و

۲- این جیوه تنها برای استفاده مجاز توسط یک عضو به موجب این کنوانسیون یا برای ذخیره نمودن موقت صحیح زیست محیطی طبق ماده (۱۰) استفاده خواهد شد.

۷- عضو صادرکننده می‌تواند بر یک اطلاعیه کلی به دبیرخانه توسط عضو یا کشور غیرعضو واردکننده به عنوان اعلام رضایت کتبی مقرر در بند (۶) تکیه کند. این اطلاعیه کلی باید هرگونه شرایطی را تنظیم کند که به موجب آن، کشور عضو یا غیرعضو واردکننده اعلام رضایت می‌کند. اطلاعیه می‌تواند در هر زمان توسط آن عضو یا کشور غیرعضو ابطال شود، دبیرخانه باید ثبت عمومی همه این اطلاعیه‌ها را نگهداری کند.

۸- هر عضو نباید واردات جیوه از یک کشور غیرعضو را که به آن اعفاء رضایت کتبی خواهد کرد، مجاز کند، مگر اینکه کشور غیرعضو گواهینامه‌ای را ارائه نموده باشد که آن جیوه از منابعی نمی‌باشد که به موجب بند (۳) و جزء (ب) بند (۵) غیرمجاز شناخته شده‌اند.

۹- عضو که اطلاعیه کتبی اعلام رضایت به موجب بند (۷) را ارائه می‌دهد، می‌تواند تصمیم بگیرد که بند (۸) را اعمال نکند، مگر اینکه محدودیت‌های ضمنی را در مورد صادرات جیوه حفظ نماید و اقدامات داخلی را برای حصول اطمینان از مدیریت شدن جیوه وارداتی به روش صحیح زیست‌محیطی اجراء کند. عضو باید اطلاعیه‌ای را در مورد این تصمیم از جمله اطلاعات مشروح از محدودیت‌های صادراتی و اقدامات نظارتی داخلی خود و نیز اطلاعاتی در مورد مقادیر و کشورهای مبدأ جیوه وارد شده از کشور غیرعضو به دبیرخانه ارائه کند. دبیرخانه باید ثبت عمومی همه این اطلاعیه‌ها را نگهداری، گزارش و اجراء و رعایت نماید هر یک از اطلاعیه‌های مزبور و اطلاعات پشتیبانی کننده را طبق ماده (۱۵) بررسی و ارزیابی کند و می‌تواند در صورت اقتضا به فرهادی اعضاء پیشنهاد دهد.

۱۰- رویه مندرج در بند (۹) باید تا پیش اجلاس دوم فرهادی اعضاء قابل دسترس باشد. پس از آن زمان، رویه دیگر باید در دسترس باشد، به جز در رابطه با عضو که اطلاعیه‌ای را به موجب بند (۹) پیش از پایان اجلاس دوم کنفرانس نموده ارائه کرده باشد، مگر اینکه فرهادی اعضاء با رأی اکثریت نسبی اعضای حاضر و رأی دهنده تصمیم دیگری بگیرد.

۱۱- هر عضو باید در گزارش ارائه شده خود به موجب ماده (۲۱)، اطلاعاتی را درج کند که نشان می‌دهد الزامات این ماده رعایت شده است.

۱۲- فرهادی اعضاء باید در اولین اجلاس خود، فرهادی بیشتری را از ابتدا تا این ماده به ویژه در رابطه با جزء (الف) بند (۵)، بندهای (۶) و (۸) فراهم آورد و محتوای مقرر در گواهینامه موضوع جزء (ب) بند (۶) و بند (۸) را تدوین و تصویب کند.

۱۳- فرهادی اعضاء باید ارزیابی کند آیا تجارت ترکیبات خاص جیوه در راستای هدف این کنوانسیون است و بررسی نماید آیا ترکیبات خاص جیوه باید با فهرست شدن در یک پیوست اضافی تصویب شده طبق ماده (۷) مشمول بندهای (۶) و (۸) قرار گیرد یا بگیرد.

ماده ۴- محصولات حاوی جیوه

۱- هر عضو با اتخاذ اقدامات مناسب نباید اجازه ساخت، واردات یا صادرات محصولات حاوی جیوه مندرج در بخش اول پیوست (الف) را پس از تاریخ مشخص شده برای خروج آن محصولات بدهد، مگر چنانچه در پیوست (الف) برای آن استثناء در نظر گرفته شده باشد یا به موجب ماده (۶) مشمول معافیت شده باشد.

۲- یک عضو می‌تواند به عنوان جایگزینی برای بند (۱)، در زمان تصویب لازم‌الاجراء شدن اصلاحیه پیوست (الف) در مورد آن، مشخص نماید که راهبردها یا اقدامات مختلفی را در خصوص محصولات مندرج در بخش اول پیوست (الف) اجراء خواهد کرد، یک عضو تنها در صورتی می‌تواند این گزینه را انتخاب کند که نتواند نشان دهد که فعلاً توانسته است میزان تولید، واردات و صادرات بخش زیادی از محصولات مندرج در بخش اول پیوست (الف) را تا حد زیادی کاهش داده است یا راهبردها و اقداماتی را جهت کاهش استفاده جیوه در سایر محصولات که در بخش اول فهرست (الف) درج نشده‌اند، در زمان اعلام تصمیم خود به دبیرخانه برای استفاده از این گزینه، انجام داده است. به‌علاوه عضو که این گزینه را انتخاب می‌کند:

الف - باید شرحی از راهبردها یا اقدامات انجام شده از جمله میزان جیوه کاهش داده شده را در اولین فرصت به فرهادی اعضاء گزارش نماید.

ب - باید راهبردها یا اقداماتی را برای کاهش مصرف جیوه در هر یک از محصولات مندرج در بخش اول پیوست (الف) که در مورد آنها نتیجه قابل توجهی حاصل نشده است، اجراء کند.

پ - باید اقدامات بیشتری را برای نیز به کاهش بیشتر بررسی نماید.

ت - نباید واجد شرایط برای ادعای معافیت به موجب ماده (۶) برای آن گروه از محصولات باشد، که برای آنها این گزینه انتخاب شده است.

حداکثر پنج سال پس از لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون، فرهادی اعضاء باید به عنوان بخشی از فرایند بازنگری به موجب بند (۸)، پیشرفت کار و اثربخشی اقدامات انجام شده به موجب این بند را بازنگری نماید.

۳- هر عضو باید درخصوص محصولات حاوی جیوه مندرج در بخش نوب پیوست (الف) طبق مفاد مندرج در آن اقداماتی را اتخاذ نماید.

۴- دبیرخانه باید براساس اطلاعات ارائه شده توسط اعضاء اطلاعاتی را در خصوص محصولات حاوی جیوه و گزینه‌های جایگزین آن، جمع‌آوری و نگهداری نماید و اطلاعات مزبور را برای همگان قابل دسترسی کند. دبیرخانه باید سایر اطلاعات مربوط ارائه شده توسط اعضاء را نیز برای عموم قابل دسترسی نماید.

۵- هر عضو باید اقداماتی را اتخاذ کند تا از گنجاندن محصولات حاوی جیوه‌ای که تولید، واردات و صادرات آنها برای آن عضو به موجب این ماده ممنوع شده است، در محصولات مونتاژ شده جلوگیری نماید.

۶- هر عضو باید تا پیش از لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون برای آن، از تولید و توزیع تجاری محصولات حاوی جیوه که در زمره هیچ یک از مصارف شناخته شده محصولات حاوی جیوه نیستند، جلوگیری نماید، مگر اینکه نتایج ارزیابی خطرات و منافع آن محصول بیانگر داشتن فواید بهداشت انسانی و زیست محیطی باشد. هر عضو باید در صورت انقضای اطلاعات مربوط به این قبیل محصولات، از جمله اطلاعات راجع به خطرات و منافع آن محصول برای بهداشت انسانی و زیست محیطی را به دبیرخانه ارائه نماید. دبیرخانه این اطلاعات را در دسترس عموم قرار خواهد داد.

۷- هر عضو می‌تواند پیشنهاد اضافه شدن یک محصول حاوی جیوه به پیوست (الف) را که باید شامل اطلاعات راجع به امکان دسترسی، امکان سنجی فنی و اقتصادی، خطرات و منافع بهداشتی و زیست محیطی جایگزین‌های بدون جیوه آن محصول یا در نظر گرفتن اطلاعات مربوط به بند (۴) به دبیرخانه ارائه نماید.

۸- فراهمی اعضاء باید حداکثر پنج سال پس از لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون، بررسی کند. (الف) را بازنگری نماید و می‌تواند اصلاحات آن پیوست را طبق ماده (۲۷) بررسی کند.

۹- فراهمی اعضاء در بازنگری پیوست (الف) به موجب بند (۸)، باید حداقل موارد زیر را در نظر بگیرد:

- الف - در پیشنهاد ارائه شده به موجب بند (۷)؛
- ب - اطلاعات قابل دسترسی به موجب بند (۴)؛ و
- پ - دسترسی اعضاء به گزینه‌های جایگزین بدون جیوه که در نظر گرفتن خطرات و منافع بهداشت انسانی و زیست محیطی از لحاظ فنی و اقتصادی امکان پذیر هستند.

ماده ۵- فرآیندهای تولیدی که در آن جیوه یا ترکیبات آن استفاده می‌شوند

۱- از نظر این ماده و پیوست (ب)، فرآیندهای تولیدی که در آنها از جیوه یا ترکیبات آن استفاده می‌گردد نباید شامل فرآیندهایی که محصولات حاوی جیوه در آنها استفاده می‌شود، فرآیندهای ساخت محصولات حاوی جیوه یا فرآیندهای پردازش پسماندهای جیوه باشند.

۲- هر عضو با انجام اقدامات مناسب نیز باید اجازه استفاده از جیوه یا ترکیبات آن را در فرآیندهای تولیدی مندرج در بخش اول پیوست (ب) برای فرآیندهای منفرد، پس از تاریخ تعیین شده برای متوقف نمودن استفاده از آنها بدهد به جز در مواردی که آن عضو معافیتی را به موجب ماده (۶) این کنوانسیون به ثبت رسانده باشد.

۳- هر عضو باید اقداماتی را اتخاذ کند تا استفاده از جیوه یا ترکیبات آن را در فرآیندهای مندرج در بخش دوم پیوست (ب) طبق مفاد مندرج در آن محدود نماید.

۴- دبیرخانه باید براساس اطلاعات ارائه شده توسط اعضاء اطلاعات مربوط به فرآیندهای مصرف‌کننده جیوه یا ترکیبات آن و جایگزین‌های آنها را گردآوری و نگهداری نماید و اطلاعات مزبور را برای همگان قابل دسترسی کند. سایر اطلاعات مربوط نیز می‌تواند توسط اعضاء ارائه شود و توسط دبیرخانه برای همگان قابل دسترسی گردد.

۵- هر عضو دارنده یک یا چند تأسیسات که از جیوه یا ترکیبات آن در فرآیندهای تولیدی مندرج در پیوست (ب) استفاده می‌کند باید:

الف - در خصوص انتشار و رهاسازی جیوه یا ترکیبات آن که ناشی از تأسیسات مزبور می‌نشد، اقداماتی را اتخاذ نماید؛

ب - در گزارش‌های خود که به موجب ماده (۲۱) ارائه شده است، اطلاعات راجع به اقدامات اتخاذشده به موجب این بند را درج نماید؛ و

پ - تلاش کند تا حداکثر سه سال پس از لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون برای آن، تأسیسات موجود در سرزمین خود را که از جیوه یا ترکیبات آن در فرآیندهای مندرج در پیوست (ب) استفاده می‌کنند، شناسایی نماید و اطلاعات مربوط به تعداد و نوع تأسیسات مزبور و مقدار حدودی جیوه یا ترکیبات جیوه مصرفی سالانه در آن تأسیسات را به دبیرخانه ارائه کند. این اطلاعات باید توسط دبیرخانه برای همگان قابل دسترسی گردد.

۶- هر عضو نباید اجازه استفاده از جیوه یا ترکیبات آن را در تأسیسات استفاده‌کننده از فرآیندهای تولیدی مندرج در پیوست (ب) که تا پیش از لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون برای آن، وجود نداشته است، بدهد، هیچ گونه معافیتی نباید در مورد این قبیل تأسیسات اعمال شود.

۷- هر عضو باید از توسعه هر تأسیسات استفاده‌کننده از فرآیندهای تولیدی که در آنها از جیوه یا ترکیبات آن به طور عمدی استفاده می‌شود و تا پیش از لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون وجود نداشته‌اند جلوگیری کند. در مواردی که آن عضو متولد برای قانع کردن فراهمی اعضاء نشان دهد فرآیندهای تولیدی دارای منافع زیست محیطی و بهداشتی مشخص هستند و هیچ گزینه بدون جیوه‌ای که از نظر اقتصادی و فنی قابل دسترسی باشد و چنین منافعی را با خود همراه داشته باشد وجود ندارد.

۸- اعضاء تشویق می‌شوند تا اطلاعات راجع به توسعه فناوری‌های نوس مزبور، گزینه‌های جایگزین بدون جیوه که از نظر فنی و اقتصادی قابل دسترسی هستند، اقدامات و فنون احتمالی برای کاهش و در صورت امکان حذف کاربرد جیوه و ترکیبات آن و انتشار و رهاسازی جیوه و ترکیبات آن ناشی از فرآیندهای تولیدی مندرج در پیوست (ب) را تبادل نمایند.

۹- هر عضو می‌تواند پیشنهاد اصلاح پیوست (ب) را به منظور درج یک فرآیند تولیدی که در آن جیوه یا ترکیبات آن استفاده می‌شود، ارائه دهد. پیشنهاد مزبور باید شامل اطلاعات راجع به امکان دسترسی، امکان سنجی فنی و اقتصادی، خطرات و منافع بهداشتی و زیست محیطی جایگزین‌های بدون جیوه آن محصول باشد.

۱۰- فراهمی اعضاء باید حداکثر پنج سال پس از لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون، بررسی کند. (ب) را بازنگری نماید و می‌تواند اصلاحات آن پیوست را طبق ماده (۲۷) بررسی کند.

۱۱- فراهمی اعضاء باید در هرگونه بازنگری پیوست (ب) به موجب بند (۱۰) باید حداقل موارد زیر را در نظر بگیرد:

- الف - هر پیشنهاد ارائه شده به موجب بند (۹)؛
- ب - اطلاعات قابل دسترسی به موجب بند (۴)؛ و
- پ - دسترسی اعضاء به گزینه‌های جایگزین بدون جیوه که در نظر گرفتن خطرات و منافع بهداشت انسانی و زیست محیطی از لحاظ فنی و اقتصادی امکان پذیر هستند.

ماده ۶- معافیت‌های قابل استفاده بنا به درخواست عضو

۱- هر کشور یا سازمان همکاری اقتصادی متلففای می‌تواند یک یا چند معافیت از تاریخ‌های توقف مندرج در پیوست‌های (الف) و (ب)، که از این پس به عنوان «معافیت» نامیده می‌شود را در موارد زیر با ارسال اطلاعاتی که به دبیرخانه اعلام نماید:

الف - در هنگام عضو شدن در این کنوانسیون؛ یا

ب - در صورت اضافه شدن هر محصول حاوی جیوه به عنوان اصلاح پیوست (الف) اضافه شدن هر فرآیند تولیدی که در آن جیوه استفاده شده به عنوان اصلاح پیوست (ب) حداکثر تا تاریخی که در آن اصلاحیه حاکم، برای آن عضو لازم‌الاجراء می‌شود، هر اثر از موارد ثبت، باید به همراه سوابق توضیحی در خصوص نیز آن عضو برای معافیت باشد.

۲- یک معافیت می‌تواند یا برای یک دسته‌بندی مندرج در فهرست پیوست (الف) یا (ب) یا برای دسته‌بندی فرعی تعیین‌شده توسط هر کشور یا سازمان همکاری اقتصادی متلففای ثبت شود.

۳- نام هر عضو که یک یا چند معافیت دارد، باید در دفتر ثبت مشخص گردد. دبیرخانه باید دفتر ثبت را ایجاد و نگهداری و برای همگان قابل دسترسی نماید.

۴- دفتر ثبت باید شامل:

الف - فهرستی از اعضایی باشد که دارای یک یا چند معافیت است.

ب - معافیت یا معافیت‌های ثبت شده برای هر عضو؛ و

پ - زمان پایان هر معافیت.

۵- همه معافیت‌ها به موجب بند (۱) پنج سال پس از تاریخ توقف مربوط به موارد مندرج در پیوست (الف) و (ب) منقضی خواهند شد، مگر اینکه دوره کوتاه‌تری توسط عضو مندرج در دفتر ثبت مشخص شده باشد.

۶- فراهمی اعضاء می‌تواند بر اساس درخواست یک عضو برای تمدید زمان معافیت برای پنج سال، تصمیم‌گیری کند. مگر اینکه آن عضو، زمان کوتاه‌تری را درخواست نماید.

فراهمی اعضاء برای تصمیم‌گیری خود باید موارد زیر را در نظر بگیرد:

الف - گزارش توجیهی آن عضو در خصوص نیاز به تمدید معافیت و رتوس اقدامات برعهده گرفته‌شده و طراحی‌شده برای رفع نیاز به معافیت به محض آن که امکانپذیر شود.

ب - اطلاعات قابل دسترسی از جمله در خصوص دسترسی بودن محصولات و فرآیندهای جایگزین که عاری از جیوه هستند یا متضمن مصرف جیوه کمتری نسبت به میزان مورد نظر برای معافیت است؛ و

پ - اقدامات برنامه‌ریزی شده یا در حال اجرا برای نگهداری جیوه به روشهای صحیح زیست محیطی و دفع پسماندهای جیوه، یک معافیت می‌تواند تنها یک بار برای هر زمان توقف هر محصول تعدیل گردد.

۷- یک عضو می‌تواند در هر زمانی با اعلام کتبی به دبیرخانه از معافیت انصراف دهد. انصراف از معافیت در تاریخ مشخص شده در اطلاعیه نافذ خواهد شد.

۸ - علی‌رغم بند (۱)، هیچ کشور یا سازمان همکاری اقتصادی منطقه‌ای نمی‌تواند معافیتی را پس از پنج سال از تاریخ توقف محصول یا فرایند مربوط مندرج در پیوست‌های (الف) و (ب) ثبت نماید، مگر اینکه یک یا چند عضو که برای آن محصول یا فرایند کماکان ثبت معافیت کرده‌اند، به موجب بند (۶) مجوز تعدیل دریافت کرده باشند. در چنین مواردی یک کشور یا سازمان همکاری اقتصادی منطقه‌ای می‌تواند در زمانهای در نظر گرفته شده در جزئیات (الف) و (ب) بند (۱) برای آن محصول یا فرایند معافیتی را ثبت کند که باید ده سال پس از تاریخ مربوط به توقف آن محصول یا فرایند منقضی گردد.

۹- هیچ عضوی نمی‌تواند در هر زمان پس از ده سال پس از تاریخ توقف تولید محصول یا فرایند مندرج در پیوست‌های (الف) و (ب) معافیت معتمدی را داشته باشد.

ماده ۷- معدن کاری طلای معیاس کوچک و استحصال مقدماتی آرتیزانال
۱- اقدامات مندرج در این ماده و پیوست (پ) در مورد معدن کاری طلای معیاس کوچک و استحصال مقدماتی آرتیزانال) و فرایند استحصال طلا از سنگ معدن یا پستفاده از مخلوط جیوه اعمال می‌گردد.

۲- هر عضوی که دارای معدن کاری طلای معیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال) و فرایند مشمول این ماده در سرزمین خود است باید برای کاهش و اگر امکان پذیر باشد حذف استفاده از جیوه و ترکیبات آن و همچنین کاهش و حذف انتشار و رهاسازی جیوه ناشی از معدن کاری و فرایند مزبور در محیط زیست اقدام نماید.

۳- هر عضو اگر در هر زمانی تشخیص دهد که معدن کاری طلای معیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال) در سرزمین آن، بیشتر از مقدار ناچیز است باید مراتب را به دبیرخانه اطلاع دهد. در صورت تشخیص مزبور، آن عضو باید:

الف - برنامه اقدام می را طبق پیوست (ب) تهیه و اجرا نماید.

ب - برنامه اعلام ملی خود را حداکثر سه سال پس از لازم‌الاجراء شدن این کنواسیون برای آن، یا سه سال پس از اعلام به دبیرخانه - هر کدام مؤخرتر باشد، به دبیرخانه و

پ - پس از آن، هر سه سال، پیشرفت حاصل شده در ابعای تعهدات خود به موجب این ماده را بازنگری نماید و در گزارش ارائه شده خود به موجب ماده (۲۱) بازنگری‌های مزبور را درج نماید.

۴- اعضاء می‌توانند برای نیل به اهداف این ماده یا یکدیگر و در صورت اقتضا با سازمان‌های بین دولتی و سایر نهادها همکاری نمایند. این همکاری‌ها ممکن است شامل موارد زیر باشد:

الف - تدوین راهبردهای برای جلوگیری از استفاده از جیوه یا ترکیبات آن در معدن کاری طلای معیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال)

ب - آموزش، توسعه و ابتکارات ظرفیت سازی

پ - ترغیب تحقیق در روشهای جایگزین پایدار بدون جیوه

ت - مهیا نمودن کمک فنی و مالی

ث - مشارکت برای کمک به اجرای تعهدات خود به موجب این ماده؛ و

ج - استفاده از سازوکارهای موجود تبادل اطلاعات برای افزایش سطح دانش،

بهترین شیوه‌های زیست محیطی و فناوری‌های جایگزین که به لحاظ زیست محیطی،

فنی، اجتماعی و اقتصادی ماندگار هستند.

ماده ۸- انتشار

۱- این ماده در ارتباط با کنترل و چنانچه امکان پذیر باشد، کاهش انتشار «جیوه و ترکیبات آن» به آنصورت که به طور کلی «جیوه کل» نامیده می‌شود، از طریق انجام اقداماتی برای کنترل انتشار از منابع نقطه‌ای مشمول دسته بندی‌های منبع مندرج در پیوست (ت) است.

۲- از نظر این ماده:

الف - «انتشار» به معنی انتشار جیوه یا ترکیبات آن در اتمسفر است.

ب - «منبع مربوط» به معنی منبعی است که نام آن مشمول یکی از دسته‌بندی‌های

منبع مندرج در پیوست (ت) باشد، یک عضو می‌تواند چنانچه نخواهد، معیارهایی را برای

تعیین منابع مشمول دسته‌بندی‌های مندرج در فهرست (ت) تدوین نماید به شرطی که

معیارهای در نظر گرفته شده برای هر دسته‌بندی به گونه‌ای باشد که شامل حداقل هفتاد و

پنج درصد (۷۵٪) انتشار ناشی از دسته‌بندی باشد.

پ - «منبع جدید» به معنی هر منبع مربوط مندرج در دسته‌بندی مندرج در پیوست (ت) است که ساخت یا تغییر اساسی آن حداقل یک سال پس از تاریخ‌های زیر شروع شده باشد:

۱- لازم‌الاجراء شدن این کنواسیون برای عضو ذی‌ربط؛ یا

۲- لازم‌الاجراء شدن اصلاحیه پیوست (ت) برای عضو ذی‌ربط چنانچه منبع منبع به دلیل آن اصلاحیه، مشمول مفاد این کنواسیون شود.

ت - «تغییر اساسی» به معنی تغییر منبع مربوط است که منجر به افزایش قابل توجهی در میزان انتشار گردد، به استثنای هر تغییری در میزان انتشار ناشی از بازیابی محصولات جانبی، تصویب‌گیری در مورد اساسی بودن یا نبودن تغییر، یا عضو ذی‌ربط است.

ث - «منبع موجود» به معنی هر منبع مربوطی به غیر از منبع جدید است.

ج - «حجم‌انتشار» به معنی حداکثر غلظت، جرم یا انتشار جیوه یا ترکیبات جیوه انتشار یافته از یک منبع نقطه‌ای است که اغلب به آن «جیوه کل» گفته می‌شود.

۳- هر عضو دارای منابع مربوط، باید برای کنترل انتشار اقدام نماید و می‌تواند برنامه ملی را تدوین کند که در آن اقداماتی را که قرار است برای کنترل انتشار اتخاذ شود،

انتشارات خود، اهداف و نتایج درج شده است. هر برنامه باید طرف مدت چهار سال پس از

تاریخ لازم‌الاجراء شدن کنواسیون برای آن عضو، به فراوانی ارائه گردد. اگر یک

عضو، برنامه اجرائی را طبق ماده (۲۰) تدوین نماید، می‌تواند برنامه تهیه شده، به موجب این

بند را در آن درج کند.

۴- هر عضو در خصوص منابع جدید خود، باید استفاده از بهترین فنون در دسترس و

بهترین شیوه‌های زیست محیطی برای کنترل و چنانچه امکان پذیر باشد کاهش انتشار را

به محض آنکه قابل اقدام باشد اما حداکثر پنج سال پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این

کنواسیون برای آن عضو مقرر کند. یک عضو می‌تواند جدول معیار انتشار را که سازگار با

کاربرد بهترین روشهای موجود هستند، استفاده کند.

۵ - هر عضو برای منابع موجود خود، باید یک یا چند اقدام زیر را در هر برنامه ملی

یا در نظر گرفتن وضعیت ملی، قابلیت تخصیص و امکان‌سنجی فنی و اقتصادی اقدامات

درج نماید و به محض اینکه امکان پذیر باشد اما حداکثر ده سال پس از لازم‌الاجراء شدن

این کنواسیون برای آن، آنها را ارائه نماید:

الف - هدف کتبی برای کنترل و در صورت امکان کاهش انتشار منبع مربوط

ب - جدول انتشار برای کنترل و در صورت امکان کاهش انتشار از منابع مربوط

پ - استفاده از بهترین فنون در دسترس و بهترین شیوه‌های زیست محیطی برای

کنترل انتشار از منابع مربوط

ت - راهبرد کنترل همزمان چند آلوده‌کننده که منافع مشترکی برای کنترل انتشار

جیوه در بر دارد.

ث - اقدامات جایگزین برای کاهش انتشار از منابع مربوط

۶ - اعضاء می‌توانند برای همه منابع موجود اقدامات یکسانی را اعمال کنند یا

می‌توانند در خصوص دسته‌بندی‌های منبع مختلف اقدامات متفاوتی را اتخاذ کنند. هدف،

پیشرفت متعارف در کاهش انتشار در طول زمان برای آن دسته از اقداماتی است که

توسط عضو اتخاذ شده است.

۷- هر عضوی باید به محض اینکه امکان پذیر باشد اما حداکثر پنج سال پس از

تاریخ لازم‌الاجراء شدن کنواسیون برای آن، فهرست انتشار از منابع مربوط را تهیه نماید و

پس از آن، فهرست مزبور را حفظ کند.

۸ - فراهمایی اعضاء در اولین اجلاس خود، باید راهنمایی زیر را تصویب نماید:

الف - بهترین فنون در دسترس و بهترین شیوه‌های زیست محیطی یا در نظر گرفتن

هرگونه تفاوت بین منابع جدید و موجود و ضرورت کاهش اثرات متقابل آنها

ب - حمایت از اعضاء جهت اجرای اقدامات مندرج در بند (۵) به‌ویژه در تعیین

اهداف و «جد مجاز انتشار»

۹- فراهمایی اعضاء باید در اولین فرصت راهنمایی زیر را تصویب نماید:

الف - مجارهایی که اعضاء به موجب جزء (ب) بند (۲) می‌توانند تهیه کنند.

ب - روش شناسایی تهیه فهرست انتشار

۱۰- فراهمایی اعضاء باید راهنمایی تهیه شده به موجب بند (۱) و (۹) را به طور

مستمر بازنگری و در صورت اقتضا به‌روزرسانی نماید. اعضاء باید راهنما را در اجرای مفاد

مربوط این ماده مدنظر قرار دهند.

۱۱- هر عضو باید اطلاعات مربوط به اجرائی این ماده، به ویژه اطلاعات مربوط به

اقداماتی را که طبق بند (۴) (۷) اتخاذ کرده است و ترخیص اقدامات را در گزارش-

های ارائه شده خود به موجب ماده (۲۱) درج نماید.

ماده ۹- رهاسازی

۱- این ماده در ارتباط با کنترل و در صورت امکان، کاهش رهاسازی جیوه و ترکیبات آن که اغلب به آن «جیوه کل» گفته می‌شود، از منابع نقطه‌ای مربوط، در خاک و آب است که در سایر مفاد این کنوانسیون مورد حکم قرار نگرفته‌اند.

الف- هر رهاسازی «به معنی رهاسازی جیوه یا ترکیبات آن در خاک یا آب است. ب- «منابع مربوط» به معنی هر منبع نقطه‌ای انسان‌ساز مشخص رهاسازی است که توسط یک عضو مشخص‌شده و در سایر مفاد این کنوانسیون مورد حکم قرار نگرفته است.

پ- «منبع جدید» به معنی هر منبع مربوطی است که ساخت یا تغییر اساسی آن، حداقل یک سال پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون برای عضو ذی‌ربط شروع شده باشد.

ت- «تغییر اساسی» به معنی تغییرات منبج مربوط است که منجر به افزایش قابل توجهی در میزان رهاسازی گردد، به استثنای هر تغییر در میزان رهاسازی ناشی از تریابی محصولات جانبی، تصمیم‌گیری در مورد اساسی بودن یا نبودن تغییر، یا عضو ذی‌ربط است.

ث- «منبع موجود» به معنی هر منبع مربوطی به غیر از منبع جدید است. ج- «حد مجاز رهاسازی» به معنی حد غنظت یا جرم جیوه یا ترکیب شده آن از یک منبع نقطه‌ای است که به آن اغلب «جیوه کل» گفته می‌شود.

۲- هر عضو باید حداکثر سه سال پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون برای آن و پس از آن به طور منظم دستبندی‌های منبع نقطه‌ای مربوط را مشخص نماید، ۳- هر عضو دارای منابع مربوط، باید برای کنترل رهاسازی اقدام نماید و می‌تواند برنامه ملی را تدوین کند که در آن اقداماتی را که قرار است برای کنترل رهاسازی اتخاذ شود، انتظارات خود، اهداف و نتایج، درج شده است. هر برنامه باید ظرف مدت چهارسال پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون برای آن عضو، به فرامه‌ای اعضاء ارائه گردد. اگر یک عضو، برنامه اجرائی را طبق ماده (۲۰) تدوین نماید، می‌تواند برنامه تهیه‌شده به موجب این بند را در آن درج کند.

۴- هر عضو باید حداکثر سه سال پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون برای آن و پس از آن به طور منظم دستبندی‌های منبع نقطه‌ای مربوط را مشخص نماید، ۵- اقدامات باید در صورت اقتضا شامل یک یا چند مورد زیر باشد:

الف- حد مجاز رهاسازی برای کنترل و در صورت امکان کاهش رهاسازی از منابع مربوط

ب- استفاده از بهترین فنون در دسترس و بهترین شیوه‌های زیست محیطی برای کنترل رهاسازی از منابع مربوط

پ- راهبرد کنترل همزمان چند آلوده‌کننده که منابع مشترکی برای کنترل رهاسازی جیوه در بر دارد.

ت- اقدامات جایگزین برای کاهش رهاسازی از منابع مربوط

۶- هر عضو باید به محض این که امکان‌پذیر باشد اما حداکثر پنج‌سال پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون برای آن، فهرست رهاسازی از منابع مربوط را تهیه نماید و پس از آن فهرست مزبور را حفظ کند.

۷- فرامه‌ای اعضاء، باید در اولین فرصت، راهنماهای زیر را تصویب نماید:

الف- بهترین فنون در دسترس و بهترین شیوه‌های زیست محیطی با در نظر گرفتن هرگونه تفاوت بین منابع جدید و موجود و ضرورت کاهش اثرات متقابل آنها

ب- روش شناسی نهیج فهرست رهاسازی

۸- هر عضو باید اطلاعات مربوط به اجزای این ماده، به ویژه اطلاعات مربوط به اقداماتی را که طبق بند(۲) تا (۶) اتخاذ کرده است و اثربخشی اقدامات را در گزارش‌های ارائه شده خود به موجب ماده (۲۱) درج نماید.

ماده ۱۰- ذخیره کردن موقت صحیح زیست محیطی جیوه به غیر از پسماندهای جیوه

۱- این ماده باید در مورد ذخیره‌کردن موقت جیوه و ترکیبات جیوه به‌گونه‌ای تعریف شده در ماده (۲) اعمال شود و در معنی تعریف شده از پسماند جیوه مدرج در ماده (۱۱) قرار نمی‌گیرد.

۲- هر عضو باید اقداماتی را اتخاذ کند تا از ذخیره شدن موقت و با روش صحیح زیست محیطی جیوه و ترکیبات آن، که برای استفاده مجاز توسط یک عضو به موجب این کنوانسیون در نظر گرفته شده است، با در نظر گرفتن هر دستورالعملی و طبق هر الزامات مصوب به موجب بند (۲) اطمینان حاصل کند.

۳- فرامه‌ای اعضاء، باید راهنماهای ذخیره موقت صحیح زیست محیطی جیوه و ترکیبات جیوه را با در نظر گرفتن هر راهنمای مربوط تهیه‌شده به موجب کنوانسیون بزرگ‌تره کنترل انتقالات برون‌مرزی مواد زائد زیان‌بخش و دفع آنها و سایر راهنماهای مربوط

تصویب نماید. فرامه‌ای اعضاء می‌تواند الزامات ذخیره موقت را در یک پیوست اضافی این کنوانسیون طبق ماده (۲۷) تصویب کند.

۴- اعضاء باید در صورت اقتضا با یکدیگر و سازمان‌های بین‌دولتی و سایر نهادهای مربوط به منظور افزایش ظرفیت‌سازی برای ذخیره موقت صحیح زیست محیطی جیوه و ترکیبات جیوه همکاری کنند.

ماده ۱۱- پسماندهای جیوه

۱- کنوانسیون بزرگ‌تره کنترل انتقالات برون‌مرزی مواد زائد زیان‌بخش و دفع آنها باید در مورد پسماندهای مشمول این کنوانسیون برای اعضاء کنوانسیون بزرگ‌تره اعمال گردد. اعضاء این کنوانسیون که عضو کنوانسیون بزرگ‌تره نیستند باید این تعاریف را که در مورد پسماندهای مشمول این کنوانسیون اعمال می‌شود، به عنوان راهنما استفاده کنند.

۲- از نظر این کنوانسیون، پسماند جیوه یعنی مواد یا اشیایی که:

الف- از نظر این کنوانسیون، پسماند جیوه تشکیل می‌شوند.

ب- حاوی جیوه یا ترکیبات جیوه می‌باشند، یا

پ- آلوده به جیوه یا ترکیبات جیوه هستند.

به مقادیر بیش از آستانه مربوط که توسط فرامه‌ای اعضاء با همکاری نهادهای مربوط کنوانسیون بزرگ‌تره روش هماهنگ تعریف شده است و به موجب مفاد قانون ملی یا این کنوانسیون دفع می‌شوند یا قرار است دفع شوند. الزام است دفع شوند، این تعریف شامل سربراه سگک ضریعی و نافله معدن، به جز ناشی از معدن‌کاری معدنی جیوه نمی‌گردد. مگر اینکه حاوی جیوه یا ترکیبات آن بالاتر از آستانه تعریف شده توسط فرامه‌ای اعضاء باشد.

۳- هر عضو باید اقدامات مناسب را انجام دهد به گونه‌ای که پسماند جیوه:

الف- به شیوه صحیح زیست محیطی با در نظر گرفتن راهنماهای تدوین‌شده به موجب کنوانسیون بزرگ‌تره و طبق الزاماتی که فرامه‌ای اعضاء باید در یک پیوست اضافی طبق ماده (۲۷) تصویب کند، مدیریت شود. فرامه‌ای اعضاء در تدوین الزامات باید مقررات و برنامه‌های مدیریت پسماند را در نظر گیرد.

ب- برای استفاده مختار یک عضو به موجب این کنوانسیون یا دفع صحیح زیست محیطی به موجب جزء (الف) بند (۳) تنها، فرآوری، بازیافت، احیاء یا استفاده مجدد مستقیم شود.

پ- برای اعضاء کنوانسیون بزرگ‌تره از طریق مرزهای بین‌المللی، به جز به منظور دفع صحیح زیست محیطی طبق این ماده و آن کنوانسیون حمل و نقل نشود. در شرایطی که کنوانسیون بزرگ‌تره در مورد حمل و نقل از طریق مرزهای بین‌المللی عمل نشود، یک عضو باید تنها با در نظر گرفتن قواعد، استانداردها و راهنماهای بین‌المللی مربوط، حمل و نقل مزبور را تجویز نماید.

۴- فرامه‌ای اعضاء باید برای همکاری نزدیک با ارکان مربوط کنوانسیون بزرگ‌تره بازرنگری و در صورت اقتضا به‌روزرسانی راهنماهای موضوع جزء (الف) بند (۲) تلاش کند.

۵- اعضاء به همکاری با یکدیگر و با سازمان‌های بین‌دولتی مربوط و در صورت اقتضا سایر نهادهای برای توسعه و حفظ ظرفیت جهانی، منطقه‌ای و ملی برای مدیریت پسماندهای جیوه به روش صحیح زیست محیطی تشویق می‌شوند.

ماده ۱۲- مکانهای آلوده

۱- هر عضو باید برای تدوین راهبردهای مناسب برای شناسایی و ارزیابی مکانهای آلوده به جیوه یا ترکیبات آن تلاش کند.

۲- هر اقدامی برای کاهش خطرات ناشی از چنین مکانهایی باید به روش صحیح زیست محیطی و در صورت اقتضا همراه با ارزیابی خطرات جیوه یا ترکیبات جیوه موجود در آن مکانها برای سلامت انسان و محیط زیست صورت پذیرد.

۳- فرامه‌ای اعضاء باید راهنمای مدیریت مکانهای آلوده را تصویب کند که می‌تواند شامل روشها و رهیافت‌هایی برای موارد زیر باشد:

الف- شناسایی و تعیین خصوصیات مکان

ب- تعامل با عموم مردم

پ- ارزیابی خطرات متوجه سلامت انسان و محیط زیست

ت- انتخاب‌هایی برای مدیریت خطرات ناشی از مکانهای آلوده

ث- برآورد منابع و هزینه‌ها و

ج- اعتبارسنجی نتایج

۴- اعضاء به همکاری در تدوین راهبردها و اجرای فعالیت‌های شناسایی، ارزیابی، اولویت‌بندی، مدیریت و در صورت اقتضا پاکسازی مکانهای آلوده تشویق می‌شوند.

ماده ۱۳- منابع مالی و سازوکار آن

۱- هر عضو تعهد می‌کند که در حد توانایی‌های خود منابعی را در رابطه با آن دسته از فعالیت‌های ملی در نظر گرفته‌شده برای اجرای این کنوانسیون طبق سیستمها، اولویت‌ها،

طرحها و برنامه‌های ملی خود تأمین کند. این منابع می‌توانند شامل کمکهای مالی داخلی از طریق سیاست‌ها، راهبردهای توسعه و بودجه‌های ملی مربوط و کمکهای مالی دو جانبه و چند جانبه و نیز درگیر نمودن بخش خصوصی باشند.

۲- افزایش اثربخشی کلی اجرای این کنوانسیون توسط کشورهای عضو در حال توسعه به تأثیر اجرای این ماده مربوط می‌شود.

۳- منابع تأمین‌کننده کمکهای مالی و فنی چندجانبه، منطقه‌ای و دوجانبه، همچنین ظرفیت سازی و انتقال فناوری، تشویق می‌گردند تا به صورت فوری سطح فعالیت‌های مربوط به جیوه یا حمایت از کشورهای در حال توسعه عضو در اجرای این کنوانسیون در رابطه با منابع مالی، کمک فنی و انتقال فناوری ارتقاء و افزایش یابد.

۴- اعضاء در اقدامات خود در رابطه با تأمین مالی باید نیازها و شرایط ویژه اعضایی را که کشورهای جزیره‌ای کوچک در حال توسعه با کشورهای کمتر توسعه یافته هستند، به طور کامل در نظر بگیرند.

۵- بدینوسیله سازوکاری برای تأمین منابع مالی کافی، قابل پیش‌بینی و به موقع تعیین می‌شود. این سازوکار به منظور حمایت از کشورهای عضو در حال توسعه، و اعضاء با اقتصاد در حال گذار در اجرای الزامات آنها به موجب این کنوانسیون است.

۶- سازوکار باید شامل موارد زیر باشد:

الف - صندوق امانی تسهیلات محیط زیست جهانی؛ و

ب - برنامه بین‌المللی ویژه برای حمایت از ظرفیت سازی و کمک فنی

لاصندوق امانی تسهیلات محیط زیست جهانی باید منابع مالی جدید قابل پیش‌بینی،

کافی و به موقع برای تأمین هزینه‌های حمایت از اجرای این کنوانسیون را به گونه

توافق شده در فرآهمی اعضاء فراهم آورد. از نظر این کنوانسیون، صندوق امانی تسهیلات

محیط زیست جهانی باید به موجب راهنمایی فرآهمی اعضاء عمل کند و به آن پاسخگو

باشد. فرآهمی اعضاء باید در مورد راهبردها، سیاست‌ها، اولویت‌های برنامه‌ای کلی و واجد

شرایط بودن برای دسترسی و استفاده از منابع مالی راهنمایی‌هایی را تهیه کند. به علاوه،

فرآهمی اعضاء باید در مورد فهرست شاخص دستمندی فعالیت‌هایی که می‌توانند

حمایت صندوق امانی تسهیلات محیط زیست جهانی را جذب کنند، راهنمایی‌هایی را

تهیه کنند. صندوق امانی تسهیلات محیط زیست جهانی باید منابع تأمین‌کننده هزینه‌های

افزایشی مورد توافق سابق زیست محیطی جهانی و هزینه‌های کامل مورد توافق بعضی از

فعالیت‌های نولمندی‌سازی را فراهم آورد.

۸- صندوق امانی تسهیلات محیط زیست جهانی باید در فراهم آوردن منابع یک

فعالیت، توانایی بالقوه کاهش جیوه یک فعالیت پیشنهادی را نسبت به هزینه‌های آن در

نظر بگیرد.

۹- از نظر این کنوانسیون، برنامه موضوع جزیه (بند ۶) به موجب راهنمایی

فرآهمی اعضاء عمل خواهد کرد و در قبال آن پاسخگو خواهد بود. فرآهمی اعضاء باید در

اولین اجلاس خود در مورد مؤسسه میزبان برای آن برنامه که باید یک نهاد موجود باشد،

تصمیم‌گیری کند و باید برای آن، راهنمایی از جمله در مورد مدت زمان آن ارائه نماید. تمام

اعضا و سایر ذینفعان مربوط به ارائه ناوظنهانه منبع مالی برای برنامه دعوت می‌شوند.

۱۰- فرآهمی اعضاء و نهادهای درگیر کننده سازوکار مربوط در اولین اجلاس فرآهمی

اعضا باید در مورد ترتیباتی که باعث نافت شدن بندهای فوق می‌شود، توافق کنند.

۱۱- فرآهمی اعضاء باید حداکثر در سومین اجلاس خود و از آن پس به‌طور منظم

سطح تأمین مالی، راهنمایی تهیه شده توسط فرآهمی اعضاء برای نهادهایی که عملیاتی کردن

سازوکار ایجاد شده به موجب این ماده و اثر بخشی آن به آنها واگذار شده و توانایی آنها

برای رسیدگی به نیازهای در حال تغییر کشورهای عضو در حال توسعه و کشورهای عضو

با اقتصاد در حال گذار را بازنگری نماید. فرآهمی اعضاء باید بر اساس بازنگری مزبور

تقدم مقتضی را برای بهبود اثربخشی سازوکار اتخاذ کند.

۱۲- تمام اعضاء با توجه به توانایی‌های خود برای مشارکت در سازوکار دعوت می‌شوند.

سازوکار باید تأمین منابع از سایر منابع از جمله بخش خصوصی را تشویق کند و باید

به دنبال اعمال نمودن بر چنین منابعی برای فعالیتهایی باشد که از آنها پشتیبانی می‌کند.

ماده ۱۴- ظرفیت سازی، کمک فنی و انتقال فناوری

۱- اعضاء باید با توجه به توانایی‌های مربوط خود در فراهم آوری ظرفیت‌سازی و

کمک فنی به موقع و مناسب برای کشورهای در حال توسعه، به ویژه کشورهای عضو

کمتر توسعه یافته با کشورهای جزیره‌ای کوچک و اعضاء با اقتصاد در حال گذار برای

کمک به آنها در اجرای تعهدات آنها به موجب این کنوانسیون همکاری کنند.

۲- ظرفیت‌سازی و کمک فنی به موجب بند (۱) و ماده (۱۳) می‌تواند از طریق

موافقتنامه‌های منطقه‌ای، زیرمنطقه‌ای و ملی، از جمله مراکز موجود منطقه‌ای و

زیرمنطقه‌ای، از طریق دیگر روشهای چند جانبه و دو جانبه و همچنین از طریق مشارکت،

از جمله مشارکتهای مربوط به بحث خصوصی انجام شود، همکاری و هماهنگی با سایر موافقتنامه‌های زیست محیطی چندجانبه در زمینه مواد شیمیایی و پسماندها باید در پی افزایش اثربخشی کمکهای فنی و اجرای آن باشد.

۳- کشورهای توسعه یافته و سایر اعضاء با توجه به قابلیت‌های خود باید با حمایت بخش خصوصی و در صورت اقتضا سایر ذینفعان مربوط، توسعه، انتقال، انتشار و دسترسی به فناوری‌های جایگزین صحیح زیست محیطی به‌روز در کشورهای در حال توسعه، به ویژه اعضای کمتر توسعه یافته و دیگر کشورهای جزیره‌ای کوچک و اعضاء با اقتصاد در حال گذار را به منظور ترمیم ظرفیت آنها برای اجرای مؤثر این کنوانسیون ترغیب و تسهیل کنند.

۴- فرآهمی اعضاء باید تا دومین اجلاس خود و از آن پس به‌طور منظم و با در نظر گرفتن مطالب ارائه شده و گزارش‌های از اعضاء از جمله موارد پیش‌بینی در ماده (۲۱) و اصلاحات تهیه شده توسط سایر ذینفعان یا در نظر گرفتن موارد زیر انجام دهند:

الف - بررسی اختلالات در مورد ابتکارهای موجود و پیشرفت صورت گرفته در رابطه با فناوری‌های جایگزین

ب - نیازهای اعضاء به ویژه کشورهای در حال توسعه به فناوری‌های جایگزین؛ و

پ - شناسایی چالشهای نرسیده‌شده توسط اعضاء به ویژه کشورهای عضو در حال توسعه در انتقال فناوری‌ها

۵ - فرآهمی اعضاء باید پیشنهادهایی را در مورد جلوگیری از نشت بیشتر ظرفیت سازی، کمک فنی و انتقال فناوری به موجب این ماده ارائه دهند.

ماده ۱۵- کارگروه اجزاء و رعایت

۱- بدینوسیله سازوکاری شامل کارگروهی به عنوان رکن فرعی فرآهمی اعضاء

برای ترغیب اجرای تمام مفاد این کنوانسیون و بررسی رعایت آن تشکیل می‌شود. این

سازوکار از جمله کارگروه باید هدایت تسهیل‌کننده داشته باشد و به توانایی‌های ملی

مربوط و شرایط اعضاء توجه ویژه نماید.

۲- کارگروه باید اجرای تمام مفاد این کنوانسیون را ترغیب و رعایت آن را بررسی

نماید. کارگروه باید موضوعات منفرد و نظاممند اجزاء و رعایت آنها را سنجد و در صورت

اقتضا پیشنهادهایی را به فرآهمی اعضاء ارائه دهد.

۳- کارگروه باید از بازده عضو نامرده شده توسط اعضاء و منتخب توسط فرآهمی

اعضا با توجه مقتضی به نمایندگی عادلانه جغرافیایی منتهی بر پنج منطقه سازمان ملل

متحد تشکیل شود؛ اولین اعضاء باید در اولین اجلاس فرآهمی اعضاء و از آن پس طبق

این کار مصوب فرآهمی اعضاء به موجب بند (۵) انتخاب شوند؛ اعضاء کارگروه باید در

زمینه مربوط به این کنوانسیون دارای صلاحیت باشند و تعدادی مناسب از تخصص را

نمکنس کنند.

۴- این کارگروه می‌تواند موضوعات را بر اساس موارد زیر بررسی نماید:

الف - معطلت ارائه شده کثتی از سوی هر عضو در خصوص رعایت کنوانسیون از سوی خود آن عضو

ب - گزارش‌های ملی طبق ماده (۲۱) و

پ - درخواست‌های فرآهمی اعضاء

۵ - کارگروه باید آیین کار خود را به دقت طراحی کند که باید توسط اجلاس دوم

فرآهمی اعضاء تصویب شود. فرآهمی اعضاء می‌تواند وظایف بیشتری را برای کارگروه

تصویب نماید.

۶ - کارگروه باید تمام تلاش لازم را به عمل آورد تا توصیه‌های آن بر اساس اجماع

اتخاذ شود. چنانچه سام نلایه برای رسیدن به اجماع بی‌نتیجه ماند و هیچ اجماعی

حاصل نشود، توصیه‌های مزبور باید به عنوان آخرین راه حل با رأی سه چهارم اکثریت

اعضای حاضر و رأی دهنده بر اساس چندمصاب دو سوم اعضاء تصویب شود.

ماده ۱۶- جنبه‌های سلامتی

۱- اعضاء به انجام موارد زیر تشویق می‌شوند:

الف - ترغیب تدوین و اجرای راهبردها و برنامه‌های شناسایی خطر و حفاظت

جمعیت از آن. به‌ویژه جمعیت آسیب‌پذیر که می‌تواند شامل تصویب دستورالعمل‌های

سلامتی دانش بنیان در ارتباط با فرآهمی در معرض جیوه و ترکیبات آن. هدف گذاری

برای کاهش فرآهمی در معرض جیوه و در صورت اقتضا آموزش عمومی، مشارکت

بخش بهداشت عمومی و دیگر بخشهای دخیل باشد.

ب - ترغیب تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی و پیش‌گیرانه دسترنین در خصوص

فرآهمی شغلی در معرض جیوه و ترکیبات جیوه

پ - ارتقای خدمات بهداشتی مناسب برای پیشگیری، درمان و مراقبت از جمعیت

متأثر از فرآهمی در معرض جیوه یا ترکیبات جیوه

ت - پاپیری و در صورت اقتضا تقویت ظرفیت‌های تخصصی نهادی و بهداشتی برای پیشگیری، تشخیص، درمان و پایش خطرات سلامتی مربوط به فرارگیری در معرض جیوه و ترکیبات جیوه

۳- فرآهمایی اعضاء با توجه به مطالب یا فعالیت‌های مربوط به سلامت باید:

الف - با سازمان بهداشت جهانی، سازمان بین‌المللی کار و در صورت اقتضا دیگر سازمان‌های بین‌دولتی مربوط مشورت و همکاری کند.

ب - همکاری و تبادل اطلاعات با سازمان بهداشت جهانی، سازمان بین‌المللی کار و در صورت اقتضا دیگر سازمان‌های بین‌دولتی مربوط را ترغیب کند.

ماده ۱۷- تبادل اطلاعات

۱- هر عضو باید تبادل موارد زیر را تسهیل کند:

الف - اطلاعات عمومی، اقتصادی و حقوقی در مورد جیوه و ترکیبات جیوه از جمله شیمیایی، سم‌شناسی بومی و ایمنی

ب - اطلاعات در مورد کاهش یا حذف تولید، استفاده، تجارت، انتشار و رها سازی جیوه و ترکیبات جیوه

پ- اطلاعات در مورد جایگزین‌های مناسب فنی و اقتصادی موارد زیر:

۱- محصولات حاوی جیوه

۲- فرآیندهای تولید که در آنها جیوه یا ترکیبات جیوه استفاده می‌شوند؛ و

۳- فعالیت‌ها و فرآیندهایی که جیوه یا ترکیبات جیوه را منتشر یا رها می‌کنند.

از جمله اطلاعاتی در مورد خطرات سلامت و محیط زیست و هزینه‌ها و منفی اقتصادی و اجتماعی چنین جایگزین‌هایی و

ت - اطلاعات شناسایی امراض مسری در زمینه اثرات بهداشتی مربوط به فرارگیری در معرض جیوه و ترکیبات جیوه، با همکاری نزدیک با سازمان بهداشت جهانی و در صورت اقتضا دیگر سازمان‌های مربوط

۳- اعضاء می‌توانند به‌طور مستقیم اطلاعات موضوع بند (۱) را از طریق دبیرخانه یا با همکاری سایر سازمان‌های مربوط از جمله و در صورت اقتضا دبیرخانه‌های کنوانسیون‌های مواد شیمیایی و سیستم‌ها تبادل کنند.

۴- دبیرخانه باید همکاری در تبادل اطلاعات موضوع این ماده و نیز همکاری با سازمان‌های مربوط از جمله دبیرخانه‌های موافقتنامه‌های چندجانبه زیست محیطی و سایر ابتکارات بین‌المللی را تسهیل کند، علاوه بر اطلاعاتی از اعضاء این اطلاعات باید شامل اطلاعاتی از سازمان‌های بین‌دولتی و غیردولتی با تخصص در زمینه جیوه و از جمله‌های می و بین‌المللی با این تخصص باشد.

۵- هر عضو باید یک کانون ملی را برای تبادل اطلاعات به موجب این کنوانسیون از جمله در خصوص رضایت اعضاء واردکننده به موجب ماده (۲) تعیین کند.

۵- از نظر این کنوانسیون، اطلاعات در مورد سلامت و ایمنی انسان و محیط‌زیست نباید محرمانه تلقی شوند، اعضایی که سایر اطلاعات را به موجب این کنوانسیون تبادل می‌کنند، باید از هرگونه اطلاعات محرمانه یا توافق متقابل حفاظت کنند.

ماده ۱۸- آموزش، آگاهی‌رسانی و اطلاعات همگانی

۱- هر عضو باید در حد توان خود موارد زیر را ترغیب و تسهیل نماید:

الف - ارائه اطلاعات موجود در موارد زیر به همگان:

۱- اثرات زیست‌محیطی و بهداشتی جیوه و ترکیبات جیوه

۲- جایگزین‌های جیوه و ترکیبات جیوه

۳- موارد تعیین شده در بند (۱) ماده (۱۷)

۴- نتایج فعالیت‌های تحقیقی، توسعه‌ای و پایشی خود به موجب ماده (۱۹)؛ و

۵- فعالیت‌هایی به منظور آگاهی‌رسانی به موجب این کنوانسیون

ب - آموزش، تعلیم و آگاهی‌رسانی عمومی مربوط به اثرات فرارگیری در معرض جیوه و ترکیبات جیوه بر سلامت انسان و محیط زیست با همکاری سازمان‌های بین‌دولتی و غیردولتی مربوط و در صورت اقتضا جمعیت آسیب‌پذیر

۳- هر عضو باید در صورت امکان برای گردآوری و انتشار اطلاعات در مورد برآورد مقادیر سالانه جیوه و ترکیبات جیوه که از طریق فعالیت‌های انسانی منتشر، رها یا دفع می‌شوند، از سازوکارهای موجود استفاده کند یا تدوین سازوکارهایی از قبیل دفتر ثبت رها سازی و انتقال آلودگی را در مد نظر داشته باشد.

ماده ۱۹- تحقیق، توسعه و پایش

۱- اعضاء باید با در نظر گرفتن شرایط و توانایی‌های مربوط خود برای توسعه و بهبود موارد زیر تلاش کنند:

الف - فهرست‌های موارد استفاده، مصرف و انتشار انسان-ساز جیوه و ترکیبات جیوه به هوا و رها سازی جیوه و ترکیبات جیوه به آب و خاک

ب - مثل سازی و پایش جغرافیایی میزان جیوه و ترکیبات جیوه در جمعیت‌های آسیب‌پذیر و واسطه‌های زیستی و واسطه‌های زنده‌ای همچون ماهی، پستانداران دریایی، لاکپشت و پرندگان دریایی و نیز همکاری در گردآوری و تبادل نمونه‌های مربوط و مناسب

پ - برآورد اثرات جیوه و ترکیبات جیوه بر سلامت انسان و محیط‌زیست علاوه بر اثرات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بویژه از نظر جمعیت‌های آسیب‌پذیر

ت - روش‌شناسی هم‌هنگ برای فعالیت‌های برعهده گرفته شده به موجب جرعه‌های (الف)، (ب) و (پ)

ث - اطلاعات در مورد جرعه زیست‌محیطی، حمل و نقل (از جمله حمل و نقل و تعیشت در آمدت)، تغییر شکل و سرنوشت جیوه و ترکیبات جیوه در دامنه‌ای از زیست‌بومها یا در نظر گرفتن تمایز میان انتشار و رها سازی انسانی و طبیعی جیوه و انتقال مجدد جیوه از محلی که به‌طور طولانی مدت در آنجا تعیشت کرده بود.

ج - اطلاعات در مورد تجارت و بازرگانی جیوه و ترکیبات جیوه و محصولات حاوی جیوه و

چ - اطلاعات و تحقیق بر روی قابلیت دسترسی فنی و اقتصادی به محصولات و فرآیندهای فاقد جیوه و بهترین شیوه‌های زیست محیطی به منظور کاهش و پایش انتشار و رها سازی جیوه و ترکیبات جیوه

۲- اعضاء باید در صورت اقتضا شبکه‌های پایش و برنامه‌های تحقیقاتی موجود را برای انجام فعالیت‌های مشخص شده در بند (۱) ایجاد نمایند.

ماده ۲۰- برنامه‌های اجرایی

۱- هر عضو می‌تواند در پی یک برآورد اولیه، یک برنامه اجرایی را با توجه به شرایط داخلی خود، برای آیفای تعهدات به موجب این کنوانسیون تهیه کند و نتایج خود، به محض اینکه طرح مذکور تهیه شود باید به دبیرخانه ارائه گردد.

۲- هر عضو باید برنامه اجرایی را با توجه به شرایط داخلی خود و با مرعیه به اطمینان تهیه شده توسط فرآهمایی اعضاء و سایر راهنامه‌های مربوط بازنگری و به‌روز نماید.

۳- اعضاء باید در به‌عده‌گرفتن کار موضوع بندهای (۱) و (۲) با دی‌تعلق ملی برای تسهیل تهیه اجراء مورد و بر روزرسی برنامه‌های اجرایی خود مشورت کنند.

۴- اعضاء می‌توانند برای تسهیل اجرای این کنوانسیون بر اساس برنامه‌های متعلقه‌ای نیز همکاری و هماهنگی نمایند.

ماده ۲۱- گزارش‌دهی

۱- هر عضو باید گزارش خود را در خصوص اقدامات انجام گرفته برای اجرای مفاد این کنوانسیون و میزان اثربخشی این اقدامات را چشماهی احتمالی در دستیابی به اهداف این کنوانسیون تهیه و از طریق دبیرخانه به فرآهمایی اعضاء ارائه نماید.

۲- هر عضو باید در گزارش خود اطلاعات خواسته شده در مواد (۳)، (۴)، (۵)، (۶) و (۸) (۹) این کنوانسیون را درج نماید.

۳- فرآهمایی اعضاء باید در اولین اجلاس خود در خصوص زمان و چهارچوب گزارش‌دهی که قرار است توسط اعضاء رعایت شود با توجه به مصلوبت هماهنگ کردن گزارش‌دهی با سایر کنوانسیون‌های مواد شیمیایی و پسماند مربوط، تصمیم‌گیری نماید.

ماده ۲۲- آوزیایی اثربخشی

۱- فرآهمایی اعضاء باید با شروع حداکثر شش سال پس از تاریخ لازمالاجراء شدن این کنوانسیون و پس از آن به صورت ادواری در فواصل زمانی که توسط فرآهمایی اعضاء تصمیم‌گیری خواهد شد، اثربخشی این کنوانسیون را ارزیابی نماید.

۲- فرآهمایی اعضاء باید به منظور تسهیل ارزیابی در اولین اجلاس خود، ایجاد ترتیباتی را در نظر بگیرد تا داده‌های پایشی قابل مقیسه در مورد حضور و حرکت جیوه و ترکیبات جیوه در محیط زیست و همچنین میزان جیوه و ترکیبات جیوه مشاهده شده در بدن موجودات زنده و جمعیت‌های آسیب‌پذیر را در اختیار فرآهمایی قرار گیرد.

۳- ارزیابی باید بر مبنای اطلاعات علمی، زیست محیطی، فنی، اقتصادی و مالی موجود از جمله موارد زیر انجام شود:

الف - گزارش‌ها، و سایر اطلاعات پایشی که به موجب بند (۲) در اختیار فرآهمایی اعضاء قرار گرفته است.

ب - گزارش ارائه‌شده به موجب ماده (۲۱)

پ- اطلاعات و توصیه‌های ارائه شده به موجب ماده (۱۵)؛ و

ت - گزارش و سایر اطلاعات مربوط به کارکرد کسب‌های مالی، انتقال فیزی و ترتیبات ظرفیت‌سازی صورت گرفته به موجب این کنوانسیون

ماده ۲۳- فرآهمایی اعضاء

۱- بدینوسیله فرآهمایی اعضاء ایجاد می‌شود.

۲- اولین اجلاس فرآهمایی اعضاء باید حداکثر یک سال پس از تاریخ لازمالاجراء شدن این کنوانسیون توسط مدیر اجرایی برنامه محیط‌زیست سازمان ملل متحد تشکیل

شود. پس از آن، نشستی‌های عادی فراهمایی اعضاء باید در فواصل منظمی که توسط فراهمایی مشخص می‌شود، برگزار گردد.

۳- نشستی‌های فوق‌العاده فراهمایی اعضاء در زمانهای دیگری که ممکن است فراهمایی ضروری تشخیص دهد یا درخواست کتبی هر عضو، مشروط بر این که ظرف مدت شش ماه از تاریخ ارسال درخواست توسط دبیرخانه به اعضاء مورد حمایت حداقل یکسوم اعضاء، قرار گیرد، برگزار می‌گردد.

۴- فراهمایی اعضاء باید در اولین اجلاس خود به اتفاق آراء در مورد آیین کار و قواعد مالی خود و هر تشکیلات فرعی خود و همچنین مقررات مالی حاکم بر کارکرد دبیرخانه توافق و آنها را تصویب نماید.

۵- فراهمایی اعضاء باید اجرای این کنواسیون را به‌طور مداوم بازنگری و ارزیابی نماید. فراهمایی باید وظایف واگذار شده به آن از سوی این کنواسیون را انجام دهد و به این منظور باید:

الف - نهادهای فرعی را که برای اجرای این کنواسیون ضروری تشخیص می‌دهد، تشکیل دهد.

ب - در صورت اقتضا، به سازمان‌های بین‌المللی صلاحیندار و نهادهای بین‌دولتی و غیردولتی همکاری نماید.

پ - به صورت منظم همه اطلاعاتی را که به موجب ماده (۲۱) در دسترس فراهمایی و دبیرخانه قرار گرفته است، بررسی نماید.

ت - هر توصیه ارائه شده به آن به‌وسیله کارگروه اجراء و رعایت را بررسی نماید.

ث - هر اقدام دیگری را که ممکن است برای رسیدن به اهداف این کنواسیون مقرر شده باشد، بررسی نماید و برعهده گیرد.

ج - پیوست‌های (الف) و (ب) را به موجب مواد (۴) و (۵) بازنگری نماید.

۶- سازمان ملل متحد و سازمان‌های تخصصی آن و اجانس بین‌المللی انرژی اتمی و همچنین هر کشور غیرضرب این کنواسیون می‌تواند در اجلاس فراهمایی اعضاء به عنوان ناظر شرکت نمایند. هر نهاد یا اجانس، خواهد ملای یا بین‌المللی، دولتی یا غیردولتی که واجد صلاحیت در امور مشمول این کنواسیون است و دبیرخانه را از تمایل خود برای شرکت در یک اجلاس فراهمایی اعضاء به عنوان ناظر آگاه نموده است، می‌تواند پذیرفته شود. مگر اینکه حداقل یکسوم اعضای حاضر آیراز مخالفت نمایند. پذیرش و شرکت ناظران با رعایت آیین کار مصوب فراهمایی اعضاء خواهد بود.

ماده ۲۲- دبیرخانه

۱- دبیرسیوسله دبیرخانه تأسیس می‌گردد.

۲- وظایف دبیرخانه عبارتند از:

الف - تمهید ترتیباتی برای اجلاس فراهمایی اعضاء و نهادهای فرعی آن و خدمت‌رسانی برای آنها در صورت لزوم

ب - تسهیل کمک‌رسانی به اعضاء به ویژه کشورهای در حال توسعه و اعضاء با اقتصاد در حال گذار بنا به درخواست آنها، برای اجرای این کنواسیون

پ - در صورت اقتضا هماهنگی با دبیرخانه نهادهای بین‌المللی مربوط به ویژه سایر کنواسیون‌های مواد شیمیایی و پسماند

ت - کمک به اعضاء برای تبادل اطلاعات مربوط برای اجرای این کنواسیون

ث - تهیه گزارش‌های دوره‌ای براساس اطلاعات دریافتی به موجب مواد (۱۵) و (۲۱) و سایر اطلاعات موجود و در دسترس اعضاء قرار دادن آنها

ج - برقراری ترتیبات اداری و قراردادی به موجب رهنمود کتبی فراهمایی اعضاء، به گونه‌ای که ممکن است برای انجام موثر وظایف این ضروری باشد و

چ - انجام سایر وظایف دبیرخانه‌ای تعیین شده در این کنواسیون و وظایف دیگری که ممکن است به‌وسیله فراهمایی اعضاء تعیین شده باشد.

۳- وظایف دبیرخانه‌ای برای این کنواسیون توسط مدیر اجرایی برنرمه محیط زیست سازمان ملل متحد انجام خواهد شد. مگر اینکه فراهمایی اعضاء با سه‌چهارم اکثریت اعضاء حاضر و رأی دهنده تصمیم بگیرد که وظایف دبیرخانه‌ای را به یک یا چند سازمان بین‌المللی دیگر محول کند.

۴- فراهمایی اعضاء با مشورت نهادهای بین‌المللی مناسب می‌تواند همکاری و هماهنگی پیشرفته‌تری را بین دبیرخانه و دبیرخانه‌های سایر کنواسیون‌های مواد شیمیایی و پسماند پیش‌بینی نماید. فراهمایی اعضاء با مشورت نهادهای بین‌المللی مناسب می‌تواند راهنمایی بیشتری را در خصوص این موضوع فراهم نماید.

ماده ۲۵- حل و فصل اختلاف‌ها

۱- اعضاء باید تلاش نمایند هرگونه اختلاف بین خود در ارتباط با تفسیر یا اجرای این کنواسیون را از طریق مذاکره یا سایر روشهای مسالمت‌آمیز به انتخاب خود، حل و فصل نمایند.

۲- عسوی که سازمان همکاری اقتصادی منطقه‌ای باشد، می‌تواند به هنگام تمهید، پذیرش، تصویب یا الحاق به این کنواسیون یا در هر زمان پس از آن، در یک سند کتبی به امین اسناد اعلام نماید که در خصوص هر نوع اختلاف مربوط به تفسیر یا اجرای این کنواسیون، یک یا هر دو شیوه حل اختلاف زیر را در رابطه با هر عسوی که همین تمهید را می‌پذیرد، به‌طور اجباری به رسمیت می‌شناسد:

الف - داوری طبق تشریفات مندرج در بخش اول پیوست (ث).

ب - ارجاع اختلاف به دیوان بین‌المللی دادگستری

۳- عسوی که سازمان همکاری اقتصادی منطقه‌ای است، می‌تواند اعلامیه‌ای را یا اثر مشابه در ارتباط با داوری طبق بند (۲) صادر نماید.

۴- اعلامیه ارائه شده طبق بند (۲) یا (۳) تا زمان انقضای آن طبق شرایط مندرج در آن یا تا سه ماه پس از تاریخ سرودن یادداشت کتبی فسخ آن به امین اسناد، لازمالاجراء باقی خواهد ماند.

۵ - انقضای اعلامیه، یادداشت فسخ یا اعلامیه جدید به هیچ‌گونه تأثیر در حوزای دعوی مطروحه نزد دیوان داوری یا دیوان بین‌المللی دادگستری تأثیر گذار مگر آنکه طرفهای اختلاف به گونه دیگری توافق نمایند.

۶ - چنانچه طرفهای اختلاف، روش کتبی را برای حل و فصل اختلاف به موجب بند (۲) یا (۳) نپذیرفته باشند، و چنانچه نتوانند اختلاف خود را طی دوازده ماه پس از صدور اعلامیه بکن عسوی به دیگری منتهی به وجود اختلاف بین آنها به اتمس روش اشاره شده در بند (۱) حل و فصل نمایند، اختلاف باید تا نه در خواست یکی از طرفهای اختلاف به کمیسیون مصالحه ارجاع شود. تشریفات مندرج در بخش دوم پیوست (ث) در مورد مصالحه به موجب این ماده باید اعمال شود.

ماده ۲۶- اصلاحات کنواسیون

۱- اصلاح این کنواسیون ممکن است از سوی هر عضو پیشنهاد گردد.

۲- اصلاح این کنواسیون باید در اجلاس فراهمایی اعضاء به تصویب برسد. متن هر اصلاحیه پیشنهادی باید حداقل شش ماه پیش از اجلاسی که اصلاحیه جهت تصویب پیشنهاد می‌شود، توسط دبیرخانه به اعضاء ارسال گردد. دبیرخانه باید اصلاحیه پیشنهادی را به اعضاء کنندگان این کنواسیون و جهت اطلاع به امین اسناد نیز ارسال نماید.

۳- اعضاء باید هرگونه تائیدی را برای حصول نه توافق از طریق اجماع در خصوص هر اصلاحیه پیشنهادی این کنواسیون به عمل آورند. چنانچه تمام تلاشهای برای حصول به اجماع به نتیجه نرسد و هیچ‌گونه توافقی حاصل نشود، به عنوان آخرین راه حل، اصلاحیه باید با رأی اکثریت سه چهارم اعضاء حاضر و رأی دهنده در حسمه تصویب گردد.

۴- اصلاحیه مصوب باید به‌وسیله امین اسناد جهت تعهید، پذیرش یا تصویب به تمام اعضاء ارسال شود.

۵ - تعهید، پذیرش یا تصویب اصلاحیه باید به‌طور کتبی به آگاهی امین اسناد برسد. اصلاحیه مصوب طبق بند (۲) در نودمین روز پس از تاریخ سرودن اسناد تعهید، پذیرش یا تصویب توسط حداقل سه‌چهارم اعضاء که در زمان تصویب اصلاحیه عضو بوده‌اند، برای اعضایی که به ملزم شدن به آن رضایت داده‌اند، لازمالاجراء خواهد شد. پس از آن، اصلاحیه برای هر عضو دیگر در نودمین روز پس از تاریخی لازمالاجراء خواهد شد که آن عضو سنده خود مبنی بر تصویب، پذیرش یا تأیید اصلاحیه را ارسال کرد.

ماده ۲۷- تصویب و اصلاح پیوست‌ها

۱- پیوست‌های این کنواسیون بخش جدا شملنی آن محسوب می‌گردد مگر اینکه به‌گونه دیگری صریحاً قید شده باشد. هر ارجاعی به این کنواسیون معمولاً ارجاع به هر یک از پیوست‌های آن تلقی می‌شود.

۲- هرگونه پیوست‌های اضافی مصوب پس از لازمالاجراء شدن این کنواسیون، باید محدود به موضوعات علمی، فنی یا اداری باشد.

۳- تشریفات زیر باید در مورد پیشنهاد، تصویب و لازمالاجراء شدن پیوست‌های اضافی این کنواسیون اعمال گردد:

الف - پیوست‌های اضافی باید طبق تشریفات مندرج در بندهای (۱) تا (۳) ماده (۲۶) پیشنهاد شود.

ب - هر عسوی که قادر به پذیرش پیوست اضافی نباشد باید مراتب را به‌طور کتبی ظرف مدت یک سال از تاریخ مکاتبه امین اسناد در مورد تصویب پیوست مربوط، به آگاهی امین اسناد برساند. امین اسناد باید اعلامیه دریافتی مربوط را بدون تأخیر به آگاهی همه اعضاء برساند. یک عضو می‌تواند در هر زمان به آگاهی امین اسناد برساند که اعلامیه پیشین خود مبنی بر عدم پذیرش پیوست اضافی را پس می‌گیرد و پیوست بر این اساس برای آن عضو با رعایت جزئیات لازمالاجراء خواهد شد.

ب- پس از انقضای یک سال از تاریخ مکاتبه امین اسناد در مورد تصویب بیوست اضافی، بیوست مزبور برای تمام اعضایی که اطلاعیه عدم پذیرش را طبق معاد (ب) ارائه نکرده باشند لازم الاجراء خواهد شد.

۴- پیشنهاد تصویب و لازم الاجراء شدن اصلاحیه های بیوستهای این کنواسیون باید طبق همان تشریفات باشد که برای پیشنهاد تصویب و لازم الاجراء شدن بیوستهای اضافی به این کنواسیون وجود دارد، مگر اینکه اصلاحیه بیوست در مورد هر عضوی که اطلاعیه را طبق بند (۵) ماده (۲۰) در خصوص اصلاح بیوستها لازم الاجراء نشود، در این صورت، هرگونه اصلاحیه مزبور برای عضو مزبور در نودمین روز پس از تاریخ سپردن سند خود نزد امین اسناد در مورد تنفیذ، پذیرش، تصویب، یا الحاق به آن اصلاحیه لازم الاجراء خواهد شد.

۵- چنانچه بیوستهای اضافی یا اصلاحیه بیوست در رابطه با اصلاحیه این کنواسیون باشد، بیوست اضافی یا اصلاحیه تا زمانی که اصلاحیه کنواسیون لازم الاجراء نشود، لازم الاجراء نخواهد شد.

ماده ۲۸- حق رأی

۱- هر عضو این کنواسیون تنها یک رأی خواهد داشت مگر در مواردی که در بند (۲) پیش بینی شده است.

۲- سازمان همکاری اقتصادی منطقه ای در مورد موضوعاتی که در صلاحیت آن است باید حق رأی خود را با تعداد آرائی اعمال کند که معادل تعداد کشورهای عضو آن است که عضو این کنواسیون هستند، می باشد. سازمان مزبور نباید حق رأی خود را چنانچه هر کشور عضو آن حق رأی خود را اعمال نماید، اعمال کند و برعکس.

ماده ۲۹- امضاء

این کنواسیون جهت امضاء برای تمام کشورهای و سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای در تاریخ ۱۰ و ۱۱ اکتبر ۲۰۱۳ (۱۸ و ۱۹/۱۰/۱۳۹۲) در کوماموتو ژاپن و پس از آن در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک تا ۹ اکتبر سال ۲۰۱۴ (۲۳/۱۰/۱۳۹۳) منتهی خواهد بود.

ماده ۳۰- تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق

۱- این کنواسیون منوط به تنفیذ، پذیرش یا تصویب کشورها و سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای است. این کنواسیون برای الحاق کشورها و سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای از روز پس از تاریخ منتهی خواهد بود که در این کنواسیون جهت امضاء بسته می شود. اسناد باید تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق نزد امین اسناد سپرده شود.

۲- هر سازمان همکاری اقتصادی منطقه ای که عضو این کنواسیون می شود بدون اینکه هیچ یک از کشورهای عضو آن به عضویت کنواسیون درآمد باشند، ملزم به تمام تعهدات به موجب این کنواسیون خواهد بود. در مورد چنین سازمانی که یک یا چند کشور عضو آن، عضو این کنواسیون باشند، سازمان و کشورهای عضو آن باید در مورد مسئولیت های مربوط خود برای اجرای تعهدات خود به موجب این کنواسیون تصمیم بگیرند. در چنین مواردی، سازمان و کشورهای عضو آن محق نخواهند بود تا حقوق ناشی از این کنواسیون را به طور همزمان اعمال نمایند.

۳- سازمان همکاری اقتصادی منطقه ای باید در سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود، حدود صلاحیت خود را در خصوص موضوعات مورد حکم در این کنواسیون اعلام کند. هر سازمان مزبور باید امین اسناد را از هرگونه تغییر در حدود صلاحیت خود سزاگانه نماید و امین اسناد سه نوبه خود باید امضاء را آگاه کند.

۴- هر کشور یا سازمان همکاری اقتصادی منطقه ای تشویق می گردد تا در زمان تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود به کنواسیون، اطلاعاتی را در مورد اقدامات خود برای اجرای کنواسیون به دبیرخانه اعلام نماید.

۵- هر عضو می تواند در سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود اعلام نماید که در مورد آن عضو، هرگونه اصلاحیه بیوست، تنها در صورت سپردن سند آن عضو در ارتباط با تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق، لازم الاجراء خواهد شد.

ماده ۳۱- لازم الاجراء شدن

۱- این کنواسیون در نودمین روز پس از تاریخ سپردن پنجاهمین سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق لازم الاجراء خواهد شد.

۲- برای هر کشور یا سازمان همکاری اقتصادی منطقه ای که این کنواسیون را پس از سپردن پنجاهمین سند تصویب، پذیرش، تصویب یا الحاق، مورد تنفیذ، پذیرش یا تصویب قرار می دهد یا به آن ملحق می شود، کنواسیون در نودمین روز پس از تاریخ سپردن سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق توسط چنین کشور یا سازمانی لازم الاجراء می گردد.

۳- از نظر بندهای (۱) و (۲)، هر سند سپرده شده توسط سازمان همکاری اقتصادی منطقه ای نباید به عنوان سند اضافی علاوه بر اسناد سپرده شده به وسیله کشورهای عضو آن سازمان، محسوب گردد.

ماده ۳۲- قیود تحدید نمید

هیچ گونه قید تحدید تعهدی را نمی توان در مورد این کنواسیون در نظر گرفت.

ماده ۳۳- انصراف از عضویت

۱- در هر زمان پس از گذشت سه سال از تاریخی که در آن این کنواسیون برای عضو لازم الاجراء می شود، آن عضو می تواند با تسلیم اطلاعیه کتبی به امین اسناد از عضویت در این کنواسیون انصراف دهد.

۲- انصراف از عضویت پس از پایان یک سال از تاریخ دریافت اطلاعیه انصراف از عضویت توسط امین اسناد یا در تاریخ دیگری که ممکن است در اطلاعیه مشخص شده باشد، نافذ خواهد شد.

ماده ۳۴- امین اسناد

دبیرکل سازمان ملل متحد، امین اسناد این کنواسیون خواهد بود.

ماده ۳۵- متون معتبر

نسخه اصلی این کنواسیون که متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی آن از اعتبار یکسان برخوردار است، نزد امین اسناد سپرده خواهد شد. برای گواهی مراتب بالا، امضاء کنندگان زیر که به طور مقتضی برای این منظور معاز می باشند، این کنواسیون را امضاء کرده اند.

این کنواسیون در کوماموتو ژاپن در روز دهم اکتبر دو هزار و سیصد و هشتاد و یک (۱۳۹۲/۱۰/۱۰) تنظیم گردید.

بیوست الف

محصولات حاوی جیوه

محصولات زیر از این بیوست مستثنی هستند:

- الف - محصولات آسانسوری برای حفاظت کشور و اسفندادهای نظمی
ب - محصولات مورد استفاده برای تحقیقات، استاندارد سازی (کامپوزسیون) دستگاهها و استانداردهای مرجع
پ - سوئیچ ها و رله ها لامپهای فلورسنت کاند سرد و لامپهای فلورسنت الکتروود خارجی (سی سی ایل ال) برای صفحه نمایش های الکترونیکی و دستگاه های اندازه گیری، چنانچه گزینه ممکن بدون حیوانی برای جایگزینی وجود داشته باشد؛
ت - محصولات مورد استفاده در آیین های سنتی یا مذهبی؛ و
ث - واکنش های حاوی تیمورسین به عنوان مواد نگهدارنده

بخش اول - محصولات مشمول بند ۱ ماده ۴

Table with 2 columns: محصولات حاوی جیوه, تاریخچه به جز برای هر یک از اجزای غیر فلزی که در آن جیوه محلول می باشد. Row 1: سوئیچ ها و رله ها به جز خازن های، ظرفیت بس، دلا و پرده های فلزادگری و سوئیچ ها و رله ها، فرکانس رادیویی، فلا در دستگاه های کنترل و ماش، جلاکتور فلزادگری، سیس گرم جیوه هر گرم پر، سوئیچ و پر. Row 2: لامپهای فلورسنت فشرده (سی سی ایل ال) برای مصد، پوشش های عمومی که کمتر با مسوی ۳۰۰ و با محتوای جیوه بیش از ۲ میلی گرم بر هر لامپ هستند. Row 3: لامپهای فلورسنت خطی (ل ال) برای مقصد روشنایی عمومی (ل ال) فشرده، سده با کمتر از ۶۰ وات محتوای بیش از ۲ میلی گرم جیوه در هر لامپ. Row 4: لامپهای فلزادگری (سی سی ایل ال) برای مقصد روشنایی عمومی.

۲۰۲۰ (۱۳۹۹) -	<p>جیوه در لایه‌های فلورسنت کانه سرد و لایه‌های فلورسنت الکتروود خارجی (سی‌سی‌اف‌ال) و (رای‌اف‌ش) برای صفحه نمایش الکترونیکی:</p> <p>(الف) طول کوتاه (کشر) مساوی ۵۰۰ میلی‌متر) محتوی بیش از ۲۵ میلی گرم جیوه در هر لایه.</p> <p>(ب) طول متوسط (یشتر از ۵۰۰ میلی‌متر و کمتر یا مساوی ۱۵۰۰ میلی‌متر) محتوی بیش از ۵ میلی گرم جیوه در هر لایه.</p> <p>(پ) طول بلند (بزرگتر از ۱۵۰۰ میلی‌متر) محتوی بیش از ۱۳ میلی گرم جیوه در هر لایه.</p>
۲۰۲۰ (۱۳۹۹) -	<p>محصولات اریشی و بهداشتی (حتی‌الوجه جیوه بالاتر از ۱ سی‌سی‌ام) از جمله صابون و گرم روشن‌کننده، پوست به غیر از لوازم آرایشی و بهداشتی، پودر چشم چشمچه در آن جیوه به عنوان ماده نگهدارنده استفاده شده باشد و هیچ گونه نگهدارنده جایگزین حرم و بی خطر برای آن موجود نباشد.</p>
۲۰۲۰ (۱۳۹۹) -	<p>افت کشر و ریند تقویتی کننده موضعی</p>
۲۰۲۰ (۱۳۹۹) -	<p>(الف) فشرسته‌های هوا؛</p> <p>(ب) ملبوس سنجها؛</p> <p>(پ) فشر سنجهای انگونما و گزه؛</p> <p>(ت) دماسنجها؛</p> <p>(ث) دستک، سنجش فشار خون.</p>

ا) در نظر نیست که لوازم آرایشی و بهداشتی، صابون یا گرم یا مقدار ناچیز جیوه پوشش داده شود.

بخش دوم محصولات مشمول بند ۳ ماده ۴:

مغزات	محصولات حاوی جیوه
<p>فهرستی که هر است یک عضو بدنه ن باعث کاهش استفاده از آمیزه (مانگام) دندان شود باید با تر نظر گرفتن شرایط داخلی عضو و رهنمایی بین‌المللی مربوطه باشد و باید شامل دو یا چند اقدام از فهرست زیر باشد:</p> <p>۱- تعیین اهداف می با هدف انجام اقدامات جلوگیری کننده از پوسیدگی دندان و ارتقاء سلامت، ترتیجه به حداقل رساندن نیاز برای ترمیم دندان؛</p> <p>۲- تعیین اهداف ملی با هدف به حداقل رساندن استفاده از آن؛</p> <p>۳- ترویج استفاده از جایگزین‌های معرون به صرفه و از نظر پزشکی موثر و عاری از جیوه برای ترمیم دندان؛</p> <p>۴- ترغیب پژوهش و تحقیقات مواد عری از جیوه برای ترمیم دندان؛</p> <p>۵- تشویق تولیدگر، سرزمن‌های حرفه‌ای و دانشکده‌های دندانپزشکی برای آموزش و ترست دانشجویان و متخصصان دندان برای استفاده از جایگزین‌های مواد ترمیمی دندان عری از جیوه و ترغیب بهترین رویه‌های مدیریتی</p> <p>۶- تاده تشویق برنده‌ها و سیستم‌های بیمه‌ای که استفاده از آمیزه (مانگام) دندان را به مواد ترمیمی عاری از جیوه ترجیح می‌دهند؛</p> <p>۷- تشویق برنده‌ها و سیستم‌های بیمه‌ای که برای ترمیم دندان استفاده از گزینه‌های با کیفیت را به آمیزه (مانگام) دندان ترجیح می‌دهند؛</p> <p>۸- محدودیت استفاده از آمیزه (مانگام) دندان به شکل کیسولی آن؛</p> <p>۹- ترغیب استفاده از بهترین شیوه‌های زیست‌محیطی در جهت‌های دندانپزشکی برای کاهش میزان رهاسازی جیوه و ترکیبات آن در آب و خاک</p>	<p>آمیزه (مانگام) دندان</p>

پیوست ب

فرآیندهای تولیدی که در آنها جیوه یا ترکیبات آن به کار می‌رود

بخش اول فرآیندهای مشمول بند ۲ ماده ۵

فرآیندهای تولیدی که در آنها جیوه یا ترکیبات آن به کار می‌رود	تاریخ توفیق
تولید کلر آلکالی	۲۰۲۵ (۱۴۰۴)
تولید استالندید که در آن جیوه یا ترکیبات جیوه به عنوان کاتالیزور استفاده می‌شود.	۲۰۰۸ (۱۳۹۷)

بخش دوم فرآیندهای مشمول بند ۳ ماده ۵

فرآیندهای استفاده‌کننده از جیوه	مقررات
تولید مونومر وینیل کلراید	<p>اقداماتی که قرار است توسط انجمن باید اتخاذ شود اما محدود به موارد زیر نمی‌شود:</p> <p>۱- کاهش استفاده از جیوه در هر واحد تولیدی تا سال ۲۰۲۰ (۱۳۹۹) تا ۵۰ درصد نسبت به میزان مصرف در ۲۰۱۰ (۱۳۸۹).</p> <p>۲- تغییر اقداماتی به منظور کاهش رانندگی به جیوه در بخش‌های معدنی.</p> <p>۳- اتخاذ اقداماتی برای کاهش رهاسازی و انتشار جیوه به محیط زیست.</p> <p>۴- حمایت از تحقیق و توسعه در ارتباط با کاتالیست‌ها و فرآیندهای بدون جیوه.</p> <p>۵- ممنوعیت استفاده از جیوه پنج سال پس از آنکه فرآیندهای انجمن تأیید کرده باشد که دسترسی به کاتالیست‌های بدون جیوه بر اساس فرآیندهای موجود از نظر فنی و اقتصادی امکان پذیر است.</p> <p>۶- زلزله گزارش به فرآیندهای انجمن در خصوص تلاش‌های خود برای شناسایی و یا توسعه گزینه‌ها و توقف استفاده از جیوه طبق ماده (۲۱) اقداماتی که قرار است توسط انجمن باید اتخاذ شود اما محدود به موارد زیر نمی‌شود.</p> <p>۱- اقداماتی جهت کاهش استفاده از جیوه با هدف توقف این نوع استفاده هر چه سریعتر و در ظرف مدت ده سال پس از لازم‌الاجراء شدن این قوانین.</p> <p>۲- کاهش رهاسازی و انتشار جیوه در هر واحد تولیدی تا ۵۰ درصد تا سال ۲۰۲۰ (۱۳۹۹) نسبت به سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹).</p> <p>۳- ممنوعیت استفاده از جیوه خالص در معدن‌کاری معدنی.</p> <p>۴- حمایت از تحقیق و توسعه در ارتباط با فرآیندهای بدون جیوه.</p> <p>۵- ممنوعیت استفاده از جیوه پنج سال پس از آنکه فرآیندهای انجمن تأیید کرده باشد که فرآیندهای بدون جیوه از نظر فنی و اقتصادی امکان پذیر است.</p> <p>۶- زلزله گزارش به فرآیندهای انجمن در خصوص تلاش‌های خود برای شناسایی و یا توسعه گزینه‌ها و توقف استفاده از جیوه طبق ماده (۲۱) اقداماتی که قرار است توسط انجمن باید اتخاذ شود اما محدود به موارد زیر نمی‌شود.</p> <p>۱- اقداماتی جهت کاهش استفاده از جیوه با هدف توقف این نوع استفاده هر چه سریعتر و در ظرف مدت ده سال پس از لازم‌الاجراء شدن این قوانین.</p> <p>۲- اتخاذ اقداماتی به منظور کاهش رانندگی به جیوه در معدن‌کاری معدنی.</p> <p>۳- اتخاذ اقداماتی برای کاهش رهاسازی و انتشار جیوه به محیط زیست.</p> <p>۴- تشویق تحقیق و توسعه در ارتباط با کاتالیست‌ها و فرآیندهای بدون جیوه.</p> <p>۵- زلزله گزارش به فرآیندهای انجمن در خصوص تلاش‌های خود برای شناسایی و یا توسعه گزینه‌ها و توقف استفاده از جیوه طبق ماده (۲۱) بند (۶) باید در مورد این فرآیند تولیدی عمل شود.</p>
تولید یاقوت‌سنگ یا سیمان	<p>دسته مسیح نقطه‌ای</p> <p>نبره‌گانه‌ای یا سوخت ذغالسنگ</p> <p>دیگ‌های بخار صنعتی یا سوخت ذغالسنگ</p> <p>فرآیندهای ذوب و گدازش مورد استفاده در تولید فلزات غیر آهنی^۱</p> <p>تجهیزات زلزله سوز</p> <p>تجهیزات تولید پوکه سیمان</p>

پیوست ب

معدن‌کاری طلای مقیاس کوچک و استحصال مقدماتی آرتیزانال

برنامه‌های اقدام ملی

۱- هر عضوی که مشمول معاد بند (۲) ماده (۷) است باید مؤثره زیر را در برنامه اقدام ملی خود درج نماید:

(الف) اهداف ملی و مقاصد کاهش

(ب) اقداماتی برای پیشگیری

(۱) مقصود کاری کلیه سنگ معدن‌ها

(۲) سوزاندن آمیزه (مانگام) یا آمیزه‌های (مانگام‌های) پرده‌زین شده در محیط باز

(۳) سوزاندن آمیزه (مانگام) در مناطق مسکونی^۱ و

(۴) شناسایی سیلاب در رسوب، سنگ معدن یا مناطق چینه‌ای جیوه به آن اضافه شده است بدون پاکسازی اولیه جیوه

(پ) اقداماتی برای تسهیل تنظیم و نظارت‌مندی معدن‌کاری طلای مقیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال)

(ت) تخمین اولیه میزان جیوه مصرفی و شیوه‌های به کار گرفته شده در معدن‌کاری طلای مقیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال) و فرآوری در سرزمین آن

(ث) راهبردهای ترغیب کاهش انتشار و رهاسازی جیوه و همچنین در معرض آن بودن در معدن‌کاری طلای مقیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال) و فرآوری از جمله روش‌های بدون جیوه

(ج) راهبردهای مدیریت تجزیه و جلوگیری از محرف شدن جیوه و ترکیب جیوه از منابع محلی و خارجی به سمت استفاده در معدن‌کاری طلای مقیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال) و فرآوری

(ح) راهبردهای درگیرکردن ذی‌نفعان در اجراء و توسعه مستمر برنامه اقدام ملی

(خ) راهبرد سلامت عمومی در خصوص معدنکاران و خانواده‌های آنها که در معدن‌کاری طلای مقیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال) در معرض جیوه هستند. این راهبردها باید از جمله شامل گردآوری داده‌های بهداشتی، آموزش برای کارکنان مراقبت‌های بهداشتی و بلا بردن آگاهی از طریق تسهیلات بهداشتی و سلامت باشد.

(د) راهبردهای جلوگیری از این که جوامع آسیب‌پذیر به ویژه کودکان و زنان در سن باروری، به خصوص زنان بردار در معرض جیوه مورد استفاده در معدن‌کاری طلای مقیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال) قرار گیرند.

(ذ) راهبردهای ارائه اطلاعات به معدنکاران طلای مقیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال) و جوامع تحت تأثیر؛ و

(ژ) جدول زمانی برای اجرای برنامه اقدام ملی

۲- هر عضوی باید در برنامه اقدام ملی خود راهبردهای اضافی برای رسیدن به اهداف خود از جمله استفاده یا معرفی راهبردهای برای معدن‌کاری طلای مقیاس کوچک و استحصال مقدماتی (آرتیزانال) بدون جیوه و سایر کارهای سنتی بر مدار ابزارهای نرایی را درج نماید.

پیوست ب

فهرست منابع نقطه‌ای انتشار جیوه و ترکیبات جیوه در اتمسفر

دسته مسیح نقطه‌ای

نبره‌گانه‌ای یا سوخت ذغالسنگ

دیگ‌های بخار صنعتی یا سوخت ذغالسنگ

فرآیندهای ذوب و گدازش مورد استفاده در تولید فلزات غیر آهنی^۱

تجهیزات زلزله سوز

تجهیزات تولید پوکه سیمان

پیوست ب

تشریفات داوری و مصالحه

بخش اول تشریفات داوری

تشریفات داوری از نظر حوز (الف) بند (۲) ماده (۲۵) این قوانین به شرح زیر است:

۱- از نظر این پیوست قطعات غیر آهنی^۱ شامل سرب، روی، مس و طلای صنعتی است.

ماده ۱-

۱- یک عضو می‌تواند ضیق ماده (۲۵) این کنوانسیون در ابتدا با ارسال اطلاعیه کتبی خطاب به طرف یا طرفهای دیگر اختلاف، به داوری متوسل شود. اطلاعیه باید متضمّن به بیانی در مورد ادعا، به همراه اسناد مؤید ادعا باشد. اطلاعیه مزبور باید موضوع داوری را بیان کند و به ویژه باید شامل موادی از این کنوانسیون باشد که تفسیر یا اجرای آنها مورد نظر است.

۲- طرف مدعی باید دیرخانه را از برجام اختلاف به داوری به موجب ماده (۲۵) این کنوانسیون آگاه نماید. اطلاعیه باید متضمّن به اطلاعیه کتبی طرف مدعی، بیانی در مورد ادعا و اسناد مؤید ادعی موضوع بند (۱) بالا باشد. دیرخانه باید اطلاعات دربارتنی را به تمام اعضاء ارسال نماید.

ماده ۲-

۱- اگر اختلافی حلق ماده (۱) بالا به داوری ارجاع شود، دیوان داوری باید ایجاد شود. دیوان داوری باید شامل سه عضو باشد.

۲- هر طرف اختلاف باید یک داور تعیین نماید و دو داور منتخب باید با توافق، داور سومی را که رئیس دیوان خواهد بود، تعیین نمایند. در اختلاف‌های بین بیش از دو طرف، طرفهای دارای منافع یکسان باید یک داور را به طور مشترک با توافق انتخاب نمایند. رئیس دیوان نباید تبعه هر یک از طرفهای اختلاف باشد یا محل اقامت معمول او در سرزمین یکی از طرفهای مزبور باشد یا در استخدام هر کدام از آنها باشد یا در هر سمت دیگری با موضوع سرو کار داشته باشد.

۳- هر پست بلاضدی بند تا روشن توصیف شده برای انتصاب اولیه پر شود.

ماده ۳-

۱- اگر یکی از طرفهای اختلاف، داور خود را ظرف مدت دو ماه پس از تاریخ دریافت اطلاعیه داوری توسط عضو پانزدهگانه تعیین نکند، عضو دیگر می‌تواند دیرنگل سازمان ملل متحد را آگاه نماید و وی باید ظرف دوره دو ماه بعدی انتصاب را انجام دهد.

۲- اگر رئیس دیوان داوری ظرف مدت دو ماه پس از تاریخ انتصاب داور دوم تعیین نشود، دبیر کل سازمان ملل متحد باید بنا به درخواست یک طرف، رئیس را ظرف دوره دو ماه بعدی تعیین نماید.

۳- دیوان داوری باید تصمیم‌های خود را طبق مفاد این کنوانسیون و حقوق بین‌الملل اتخاذ نماید.

۴- دیوان داوری جز در مواردی که طرفهای اختلاف به گونه دیگری توافق کنند، باید آیین کار خود را تعیین کند.

۵- دیوان داوری می‌تواند با به درخواست یکی از طرفهای اختلاف، توصیه‌هایی را برای اقدامات موثف مهم حفاظتی نماید.

۶- هر یک از طرفهای اختلاف باید کار دیوان داوری را تسهیل نماید و به ویژه با استفاده از تمام ابزارهای دراختیار خود باید موارد زیر را انجام دهد: (الف) در اختیار گذاشتن تمام اسناد، اطلاعات و تسهیلات؛ و (ب) در صورت لزوم، فراهم آوردن امکان احضار شهود یا کارشناسان و اخذ مدارک آنها

۷- طرفهای اختلاف و داوران موظف به حفظ محرمانه بودن هرگونه اطلاعات یا اسنادی هستند که عنی جریان رسیدگی دیوان داوری به صورت محرمانه دریافت کرده‌اند.

۸- هزینه‌های دیوان به‌طور مساوی توسط طرفهای اختلاف تقس می‌گردد، مگر در مواردی که دیوان داوری به دلیل شرایط ویژه، به گونه دیگر تعیین نماید. دیوان باید تمام هزینه‌های خود را ثبت و صورت حساب نهایی را به طرفها ارائه نماید.

۹- هر عضوی که از نظر حقوقی در خصوص موضوع مورد اختلاف ذی‌نفع است و ممکن است تحت تأثیر تصمیم قرار گیرد، می‌تواند با موافقت دیوان داوری در جریان رسیدگی مداخله نماید.

۱۰- دیوان داوری می‌تواند ادعاهای متقابل را که به‌طور مستقیم خارج از موضوع اختلاف است، استماع نماید و در مورد آنها تصمیم‌گیری کند.

۱۱- تصمیم‌های دیوان داوری از نظر شکلی و ماهوی باید با رأی اکثریت اعضاء آن گرفته شود.

ماده ۱۲-

۱- اگر یکی از طرفهای اختلاف بزد دیوان داوری حاضر نشود یا از موضع خود دفاع نکند، طرف دیگر می‌تواند از دیوان درخواست نماید تا جریان رسیدگی را ادامه دهد و تصمیم خود را بگیرد. غیبت یک طرف یا قصور یک طرف در دفاع از موضع خود نباید باعث ایجاد مانعی برای جریان رسیدگی شود.

۲- دیوان داوری باید پیش از اتخاذ تصمیم نهایی، قانع شود که ادعا از نظر واقعیت و قانون، مستند است.

ماده ۱۴-

دیوان داوری باید تصمیم نهایی خود را ظرف مدت پنج ماه از تاریخی که به طور کتمل تشکیل شده است، بگیرد، مگر اینکه تمدید مهلت زمانی را برای دوره‌ای که نباید بیشتر از پنج ماه باشد، ضروری تشخیص دهد.

ماده ۱۵-

تصمیم نهایی دیوان داوری باید فقط درخصوص موضوع مورد اختلاف باشد و باید دلایلی را که بر آنها متسلی است، بیان کند. تصمیم باید شامل نام اعضاء که مشارکت داشته‌اند و تاریخ تصمیم نهایی باشد. هر عضو دیوان می‌تواند نظری جدا یا مخالف را در خصوص تصمیم نهایی بیویست دهد.

ماده ۱۶-

تصمیم نهایی برای طرفهای اختلاف، لازم‌الاتباع خواهد بود. تفسیر ارائه شده از این کنوانسیون در تصمیم نهایی نواب عضو مداخله‌کننده به‌موجب ماده (۱۰) بالا نیز تا حدی که مربوط به موضوعاتی می‌شود که در خصوص آنها، عضو مزبور مداخله کرده است، لازم‌الاتباع خواهد بود. تصمیم نهایی بدون درخواست تجدیدنظر نخواهد بود، مگر اینکه طرفهای اختلاف از پیش در مورد تشریفات تجدیدنظر توافق کرده باشند.

ماده ۱۷-

هرگونه عدم توافق در ارتباط با تقسیم یا اجرای تصمیم نهایی، بین طرفهای که ملزم به تصمیم نهایی طبق ماده (۱۶) بالا بوده‌اند، ممکن است توسط هر کدام از آنها برای تصمیم‌گیری به دیوان داوری که آن را اتخاذ کرده است، ارجاع گردد.

بخش دوم

تشریفات

۱- کنوانسیون به شرح زیر است: ماده (۲۵) این کنوانسیون به شرح زیر است: ماده (۲) ماده (۲۵) این کنوانسیون باید به صورت کتبی به دیرخنده اعلام شود و تصویب آن از آن به طرف یا طرفهای دیگر اختلاف ارسال گردد. دیرخنده باید بر این اساس فوراً تمام اعضاء آگاه نماید.

ماده ۲-

۱- در صورتی که طرفهای اختلاف به گونه دیگری توافق نمایند، کمیسیون مصالجه باید شامل سه عضو، یک نفر به انتخاب هر طرف مربوط و رئیس منتخب به صورت مشترک توسط اعضاء مزبور، باشد.

۲- در اختلاف‌های بین بیش از دو عضو، اعضاء دارای منافع یکسان باید عضو خود در کمیسیون را به‌طور مشترک با توافق انتخاب نمایند.

ماده ۳-

اگر هیچ‌گونه انتصابی از سوی طرفهای اختلاف ظرف مدت دو ماه از تاریخ دریافت درخواست کتبی موضوع ماده (۱) بالا یا توسط دیرخانه، انجام نشود، دبیرکل سازمان ملل متحد باید بنا به درخواست هر طرف، انتصاب مزبور را ظرف یک دوره دو ماهه بعدی انجام دهد.

ماده ۴-

اگر رئیس کمیسیون مصالجه ظرف مدت دو ماه از تاریخ انتخاب دوین عضو کمیسیون انتخاب نشده باشد، دبیرکل سازمان ملل متحد باید بنا به درخواست هر طرف اختلاف، رئیس را ظرف یک دوره دو ماهه بعدی منمخص نماید.

ماده ۵-

کمیسیون مصالجه باید به هر یک از طرفهای اختلاف به شیوه‌ای مستقل و بی‌طرفانه در تلاش آنها برای تین به حل و فصل دوستانه اختلاف کمک کند.

ماده ۶-

۱- کمیسیون مصالجه می‌تواند جریان رسیدگی مصالجه را به گونه‌ای که مناسب تلقی می‌کند، به دیرنگرفتن شرایط موضوع و نظریاتی که طرفهای اختلاف ممکن است بیان کنند، از جمله هرگونه درخواست برای حل و فصل سریع انجام دهد. کمیسیون می‌تواند در صورت لزوم آیین کار خود را تصویب کند، مگر اینکه طرفها به گونه دیگری توافق نمایند.

۲- کمیسیون مصالجه می‌تواند در هر زمان در طول جریان رسیدگی، پیشنهادها یا توصیه‌هایی را برای حل اختلاف ارائه نماید.

ماده ۷-

طرفهای اختلاف باید با کمیسیون مصالجه همکاری نمایند. آنها به ویژه باید تلاش کنند درخواستهای کمیسیون را برای ارائه قاعده بکنوسه، تأمین ادله و شرکت در جلسات برآورده نمایند. طرفها و اعضاء کمیسیون مصالجه موظف هستند از محرمانه بودن هرگونه اطلاعات یا اسنادی که در جریان رسیدگی کمیسیون به صورت محرمانه دریافت می‌کند، حفاظت نمایند.

ماده ۸-

کمیسیون مصالجه باید تصمیم‌های خود را اکثریت رأی اعضاء آن اتخاذ کند.

ماده ۹-

کمیسیون مصالجه باید حداکثر دو ماه پس از اینکه به‌طور کتمل تشکیل شده، گزارشی را به همزه توصیه‌هایی برای حل اختلاف که طرفهای اختلاف آن را با حسن نیت تلقی می‌نمایند، ارائه کند. مگر اینکه اختلاف قبلاً حل شده باشد.

ماده ۱۰-

هرگونه اختلافی در مورد اینکه کمیسیون مصالجه برای رسیدگی به موضوع ارجاع شده به آن، صلاحیت دارد یا ندارد، باید توسط کمیسیون مورد تصمیم‌گیری قرار گیرد.

ماده ۱۱-

هزینه‌های کمیسیون مصالجه باید توسط طرفهای اختلاف به‌طور مساوی تقس شود، مگر اینکه آنها به گونه دیگری توافق کنند. کمیسیون مصالجه باید تمام هزینه‌های خود را ثبت و صورت حساب نهایی را به طرفها ارائه نماید.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و دو نسخه منضم به متن گویانسیون شامل سی و پنج ماده و پنج پیوست در جلسه علمی روز یکشنبه مورخ هجده مردادماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۴/۶/۱۴ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی